

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.002.08.2023

Pani
Maria Nowak
Dyrektor
Szkoły Podstawowej Nr 3
im. Władysława Broniewskiego
ul. Władysława Stanisława Reymonta 1
28-300 Jędrzejów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/059 – Funkcjonowanie szkolnych systemów oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów w województwie świętokrzyskim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Władysława Broniewskiego (dalej: Szkoła), ul. Władysława Stanisława Reymonta 1, 28-300 Jędrzejów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maria Nowak, Dyrektor Szkoły (dalej: Dyrektor) od 1 września 1997 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Tworzenie i wdrażanie szkolnych systemów oceniania uczniów. 2. Realizacja i dokumentowanie procesów oceniania uczniów. 3. Nadzór pedagogiczny nad ocenianiem uczniów.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2020/2021-2022/2023. Dla realizacji celów kontroli mogły być wykorzystane dowody sporządzone w latach wcześniejszych, związane z przedmiotem kontroli, a także dane statystyczne dotyczące tych okresów.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Karol Pokora, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/11/2023 z 9 stycznia 2023 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. (dalej: ustawa o NIK).

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Szkole opracowano wewnętrzne zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów (dalej: WZO), o których mowa w art. 44b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, jednak przy ich tworzeniu nie dochowano należytej staranności, a wdrożenie od roku szkolnego 2022/2023 systemu średniej ważonej⁴, nie zostało poprzedzone przeprowadzeniem konsultacji z samorządem uczniowskim i rodzicami. Nie wszystkie zapisy w statucie Szkoły były zgodne z przepisami oświatowymi, w tym niektóre aspekty wyglądu ucznia uznano jako podstawę do przyznania negatywnych punktów za zachowanie.

Dla objętych analizą czterech przedmiotów opracowano przedmiotowe zasady oceniania (PZO). W PZO z języka angielskiego, który obowiązywał w roku szkolnym 2021/2022 sformułowanie wymagań edukacyjnych na ocenę celującą wskazywało na konieczność wykazania się przez ucznia wiedzą wykraczającą poza podstawę programową, co było niezgodne z art. 44b ust. 3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty. W PZO z fizyki, matematyki oraz ww. języka obcego nie uregulowano niektórych kwestii wymaganych postanowieniami statutu.

Szkolna praktyka oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów klas objętych analizą i wybranych czterech zajęć edukacyjnych nie zawsze była zgodna z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi, gdyż nie oceniano wszystkich form aktywności uczniów przyjętych w statucie. W ocenianiu na zajęciach z języka angielskiego i wychowania fizycznego nie stosowano, ustalonej w PZO z tych przedmiotów, częstotliwości oceniania. Proces ustalania oceny zachowania uczniów także nie zawsze był zgodny ze statutem Szkoły.

Prawidłowo dokumentowano proces oceniania w dziennikach i arkuszach ocen.

W okresie objętym kontrolą w Szkole nadzorem pedagogicznym objęto wewnętrzne ocenianie uczniów. Dyrektor terminowo przedstawiała prawidłowo sporządzone plany nadzoru pedagogicznego. Zawierały one elementy wymagane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁵ (dalej: rozporządzenie w sprawie nadzoru), w tym dotyczyły zagadnień związanych z obszarem oceniania uczniów. Dyrektor wykorzystywała, przewidziane w przepisach oświatowych, formy i sposoby sprawowania nadzoru. W analizowanych latach szkolnych kontrole przewidziane w planach, o których mowa powyżej, realizowane były terminowo. Rada Pedagogiczna (dalej również Rada) ustalała sposoby wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego w celu doskonalenia pracy Szkoły, w tym procesu oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2230.

⁴ Wystawianej jako średnia elementów (ocen), którym przypisywane są różne wagi (znaczenia) w ten sposób, że elementy o większej wadze mają większy wpływ na średnią.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1551, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Tworzenie i wdrażanie szkolnych systemów oceniania uczniów

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach szkolnych 2020/2021-2022/2023 w Szkole funkcjonowały po 22 oddziały, w których uczyło się od 479 do 485 uczniów.

Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynosiła w ww. latach szkolnych odpowiednio 11, 14 i 16. W roku szkolnym 2020/2021 dwóch uczniów było nauczanych indywidualnie, natomiast w kolejnych latach szkolnych objętych kontrolą żaden uczeń nie był objęty takim nauczaniem. W badanym okresie żaden uczeń nie korzystał ze zindywidualizowanej ścieżki kształcenia.

Kadra pedagogiczna liczyła w latach szkolnych 2020/2021-2022/2023 odpowiednio 63, 63 i 59 nauczycieli.

W Szkole, od 1 września 2020 r., dokumentację przebiegu nauczania prowadzono w formie dziennika elektronicznego (e-dziennika), wcześniej obowiązywał tradycyjny dziennik papierowy. Dopiero uchwałą nr 4/2022/2023 Rady Pedagogicznej Szkoły z 30 sierpnia 2022 r. wprowadzono zmiany do statutu związane ze stosowaniem dziennika elektronicznego.

(akta kontroli str. 4, 102-110)

Dyrektor wyjaśniła: *Wprowadzenie dziennika elektronicznego od 1.09.2020 r. nie powodowało sprzeczności z zapisami w statucie dotyczącymi dotychczasowej formy dziennika. Zastąpienie dziennika tradycyjnego elektroniczną formą przypadło na czas trwania pandemii COVID, stąd też utrudniona była praca zespołu, który powinien dokonać zmian dotyczących nazewnictwa, przekazywania informacji rodzicom, usprawiedliwiania nieobecności itp. Zmiany te zostały przygotowane przez zespół nauczycieli w okresie wakacji 2022 r., po zakończeniu pandemii.*

(akta kontroli str. 282-286)

Przyjmując te wyjaśnienia, NIK zauważa, że niektóre zapisy statutu mogły nie odpowiadać praktyce szkolnej po wprowadzeniu dziennika elektronicznego, np. nie odnotowywano już uwag w zeszytach spostrzeżeń (na co wskazywał § 59 statutu), gdyż były one odnotowywane w dzienniku elektronicznym.

Odnosząc się do zalet i wad dziennika elektronicznego, Bożena Adamczyk, Wicedyrektor, podała m.in.: *Dziennik elektroniczny pozwala na bieżąco kontrolować postępy ucznia w nauce. Rodzic w każdym momencie może się zalogować i zobaczyć, czy dziecko otrzymało jakiś stopień. (...) Każda ocena jest opisana, dlatego dokładnie wiadomo, za co uczeń dostał określony stopień. (...) Jest narzędziem chroniącym nauczyciela i rodzica. Bo ten pierwszy jest w stanie udowodnić, że interweniował w sprawie (zapowiedział, co zostanie zrobione), ten drugi dokładnie może zanalizować, z jakimi problemami i kiedy zmagają się jego dziecko. Nie wszyscy rodzice mają także świadomość, że e-dziennik pozwala nauczycielom ocenić zaangażowanie rodziców. Pedagodzy widzą w systemie, jak często rodzice się logują i tym samym wyciągają wnioski czy rodzice interesują się edukacją dziecka. E-dziennik ułatwia wystawienie ocen dzieciom. (...) Korzystanie z dziennika elektronicznego powoduje czasami, że część rodziców, zwłaszcza uczniów klas starszych, ogranicza bezpośrednie kontakty z wychowawcą, nauczycielami w Szkole. Uważają, że skoro mają wgląd w oceny dziecka, to nie muszą już uczestniczyć np. w zebraniach klasowych.*

(akta kontroli str. 565-566)

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Obowiązujący w latach szkolnych 2020/2021-2022/2023 statut został uchwalony 27 listopada 2017 r.⁷ przez Radę na podstawie art. 80 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁸ (dalej: ustawa Prawo oświatowe) w związku z art. 82 ust. 2 tej ustawy. Dokument ten zawierał WZO, w tym punktowy system oceniania zachowania.

(akta kontroli str. 5-29, 36-76, 111-160)

Dyrektor wyjaśniła m.in.: *Proces tworzenia WZO, bądź dokonywania w nim zmian jest dynamiczny i wynika ze zmieniających się przepisów prawa oświatowego, jak również wprowadzanych reform oświaty, m.in. powstanie gimnazjów, a następnie powrót do ośmioklasowej szkoły podstawowej. (...) wszelkie zmiany wprowadzane w punktowym systemie oceniania zachowania poprzedzane były dyskusjami i wymianą uwag wśród nauczycieli, które wynikały z bieżącego monitorowania pracy Szkoły tj. zachowania uczniów na przerwach, w czasie zajęć edukacyjnych, podczas wyjść grupowych, bądź wycieczek. (...)*

(akta kontroli str. 282-286)

Zmiany do statutu zostały przyjęte uchwałami Rady:

- a) z 5 czerwca 2020 r.; uchwałą tą wprowadzono przykładowe oceny punktowe zachowań pozytywnych w trakcie nauki zdalnej (trwającej co najmniej dwa miesiące), tj. za obowiązkowość, aktywność, zaangażowanie w zdalne nauczanie uczeń mógł uzyskać z każdego przedmiotu do pięciu punktów, a także wychowawca klasy mógł przyznać po zasięgnięciu opinii klasy od jednego do 20 punktów za stosunek do obowiązków szkolnych, kolegów, nauczycieli, pomoc koleżeńską oraz przestrzeganie zasad kultury, także słownej.

Dyrektor wyjaśniła: *Wprowadzone zapisy w cytowanej uchwale ujęto w związku z nauczaniem zdalnym, które uniemożliwiało uczniom przejawianie różnych form aktywności, a w konsekwencji uzyskania pozytywnych punktów z zachowania np. w związku z udziałem w akcjach charytatywnych czy też wewnętrznych imprezach artystycznych. Zaistniała sytuacja nie wymagała wprowadzania negatywnych ocen punktowych z zachowania.*

- b) z 17 listopada 2020 r.; uchwałą tą wprowadzono zmiany dotyczące m.in. zasad WZO.

(akta kontroli str. 30-35, 340-342)

Podczas posiedzenia Rady, które odbyło się 20 czerwca 2022 r. powołano komisję do opracowania zmian w statucie oraz zespół do opracowania zmian w WZO – wprowadzenia średniej ważonej. Nie wyznaczono ich przewodniczących. Z ich posiedzeń nie sporządzano notatek oraz protokołów. Komisja i zespół nie sporządziły pisemnych analiz potrzeb społeczności szkolnej w zakresie zmian w statucie oraz wprowadzenia średniej ważonej. Nie współpracowały również z samorządem uczniowskim i rodzicami w tych kwestiach.

(akta kontroli str. 77-79, 87)

Z wyjaśnień nauczycieli, którzy brali udział w pracach komisji do opracowania zmian w statucie wynikało, że prace nad opracowaniem zmian w tym dokumencie spowodowane były koniecznością m.in. dostosowania pewnych jego zapisów do obowiązujących przepisów prawa oświatowego i wprowadzeniem nowych rozwiązań dotyczących WZO. Jej działania polegały na szczegółowej analizie zapisów zawartych w statucie i przekształceniu ich treści oraz dostosowaniu wcześniejszych zapisów do aktualnego stanu prawnego. W związku z tym zmiany te były niezbędne i nie było konieczności konsultowania ich z rodzicami oraz samorządem uczniowskim.

⁷ Uchwała Nr 5/2017/2018 Rady Pedagogicznej Szkoły z dnia 27 listopada 2017 r. W Szkole nie powołano Rady Szkoły, jej zadania wykonywała Rada Pedagogiczna.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.

Zespół nie sporządzał żadnych protokołów z posiedzeń, gdyż nie było takiego obowiązku. Efektem jego działań był opracowany dokument, który został przedstawiony Radzie Pedagogicznej i pozytywnie zaopiniowany. Wszystkie prace zespołu poprzedzone były analizą prawa oświatowego.

(akta kontroli str. 96-101)

Z wyjaśnień nauczycieli, którzy brali udział w pracach zespołu do opracowania zmian w WZO – wprowadzenia średniej ważonej, wynikało, że zespół spotkał się kilka razy przez rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023. Każdy z jego członków przedstawił swoją propozycję dotyczącą wag za poszczególne kategorie ocen. W opracowaniu systemu zespół uwzględnił uwagi innych nauczycieli. W trakcie spotkań przeprowadzone zostały symulacje z uwzględnieniem różnych wartości wag, tj. dokonano ich na podstawie ocen cząstkowych losowo wybranych uczniów z różnych przedmiotów. Na ich podstawie zostały ustalone ogólne zasady oceniania według średniej ważonej. System średniej ważonej nie był konsultowany z samorządem uczniowskim i rodzicami, gdyż posiedzenia zespołu odbywały się przed rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023. Nie sporządzano protokołów/notatek ze spotkań ani pisemnych analiz, gdyż prace zespołów zadaniowych nie były wcześniej w taki sposób dokumentowane.

(akta kontroli str. 88-95)

Dyrektor wyjaśniła: *W Szkole powołuje się wiele zespołów zadaniowych, w których pracują różni nauczyciele. Praca ma charakter zespołowy i nie ma potrzeby wyznaczać przewodniczących. Z prac tych zespołów nie sporządza się protokołów ani notatek, efektem pracy jest wypracowany wspólnie dokument.*

(akta kontroli str. 282-286)

W trakcie posiedzenia Rady, które odbyło się 30 sierpnia 2022 r., wprowadzono uchwałą nr 4/2022/2023 zmiany do statutu dotyczące m.in. średniej ważonej, a także związane ze stosowaniem dziennika elektronicznego. W protokole z tego posiedzenia nie zawarto zapisów odnoszących się do uzasadnienia wprowadzenia tej średniej. W dokumencie tym na stronach 18, 20, 22, 24 oraz 26 zawarty był zapis następującej treści *Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej SP nr 3 w Jędrzejowie 31 sierpnia 2020.*

(akta kontroli str. 251-263)

Dyrektor wyjaśniła m.in.: *Dokonując klasyfikacji śródrocznej po pierwszym okresie roku szkolnego 2021/2022, na radzie pedagogicznej 14.01.2022 r. poruszono problem zmian w systemie oceniania dotyczący ewentualnego wprowadzenia średniej ważonej. Po tym terminie odbywały się dyskusje nauczycieli w zespołach przedmiotowych. Argumenty za wprowadzeniem średniej ważonej: jasno określone, czytelne dla ucznia i rodzica kryteria ocen; klarowne wyszczególnienie ważności poszczególnych ocen cząstkowych; zróżnicowanie wartości oceny w zależności od wkładu pracy ucznia, zakresu materiału; uwagi uczniów, że obecny system oceniania nie zawsze jest sprawiedliwy; (...) doświadczenia nauczycieli pracujących w także w innych szkołach, gdzie stosuje się taki system oceniania. Dyskusje dotyczące zmian w systemie oceniania prowadzone były głównie w zespołach przedmiotowych. Członkowie zespołu przygotowującego zasady oceniania wg średniej ważonej przestali je do wszystkich nauczycieli do zapoznania się, z możliwością przekazania w formie informacji zwrotnej, uwag, ewentualnych sugestii dotyczących proponowanych zmian. Wypracowany system oceniania wg średniej ważonej uwzględnił te uwagi. Został następnie przekazany nauczycielom dokonującym uaktualnienia statutu szkoły. Zmiany w WZO dotyczące średniej ważonej przedstawiono wraz z innymi zmianami w statucie. Uchwałą Rady Pedagogicznej przyjęto wszystkie zaproponowane zmiany.*

Odnosząc się do zawartego na stronach 18, 20, 22, 24 oraz 26 protokołu z posiedzenia Rady, które odbyło się 30 sierpnia 2022 r. zapisu następującej treści *Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej SP nr 3 w Jędrzejowie 31 sierpnia 2020*, Dyrektor wyjaśniła, że było to spowodowane błędem protokolanta.

(akta kontroli str. 282-286)

W tekście statutu ujednoliconym zarządzeniem Dyrektora nr 2/2022/2023 z 2 września 2022 r. skreślono poziomymi kreskami następujące wyrazy:

- w § 51 ust. 7 *zajęć komputerowych*;
- w § 56 ust. 2 pkt 1 dwukrotnie *kolorem czerwonym*;
- w § 56 ust. 2 pkt 2 *dyktanda*.

(akta kontroli str. 111, 143, 147-148)

Dyrektor wyjaśniła, że było to spowodowane *błędem technicznym protokolanta*.

(akta kontroli str. 282-286)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 73 ust. 2 Prawa oświatowego, zebrania Rady powinny być protokołowane, a Dyrektor jako przewodniczący Rady odpowiada za rzetelność sporządzania tego dokumentu.

W Szkole opracowano i przyjęto PZO dotyczące objętych analizą czterech przedmiotów, tj. fizyki, matematyki, języka angielskiego i wychowania fizycznego.

(akta kontroli str. 161-173, 187-232, 264-271)

Na podstawie § 1 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁹, Dyrektor, we współpracy z nauczycielami, ustaliła m.in. sposób: monitorowania postępów uczniów, weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów i rodziców o postępach ucznia w nauce, a także uzyskanych przez niego ocenach. Zasady monitorowania i oceny postępów edukacyjnych uczniów w warunkach realizacji zadań z wykorzystaniem nauczania zdalnego zostały określone w *Procedurze organizacji nauczania zdalnego i pracy szkoły w okresie czasowego ograniczania funkcjonowania Szkoły Podstawowej Nr 3 w Jędrzejowie* wprowadzonym zarządzeniem Dyrektora Nr 19/2019/2020 z 25 marca 2020 r.

(akta kontroli str. 239-245)

Dyrektor wydała 21 zarządzeń dotyczących terminów prowadzenia nauki w trybie zdalnym w roku szkolnym 2020/2021, a w kolejnym – 11. Liczba tych aktów prawa wewnętrznego wyniosła w ww. latach szkolnych odpowiednio: co do poszczególnych oddziałów – siedem i sześć; co do grup oddziałów – dziewięć i cztery; co do wszystkich klas – pięć i jeden. Wydanie każdego zarządzenia było poprzedzone uzyskaniem zgody Burmistrza Miasta Jędrzejowa oraz pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie.

(akta kontroli str. 246-248, 272-275)

Statut, podobnie jak PZO obowiązujące w bieżącym roku szkolnym, zostały zamieszczone na stronie internetowej Szkoły. Były również dostępne w formie papierowej w bibliotece szkolnej. W bibliotece była również dostępna *Procedura organizacji nauczania zdalnego i pracy szkoły w okresie czasowego ograniczania funkcjonowania Szkoły Podstawowej Nr 3 w Jędrzejowie*.

(akta kontroli str. 249-250)

W statucie podano, że ocenianie umiejętności i wiadomości ucznia ma na celu m.in.: informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych, motywowanie go do

⁹ Dz. U. poz. 493, ze zm.

dalszej pracy, a także stanowi informację dla rodziców¹⁰ o postępach, trudnościach oraz uzdolnieniach ucznia. Określono skalę bieżących, śródrocznych i rocznych ocen osiągnięć edukacyjnych uczniów. Podano m.in., że punkty uzyskane z prac klasowych, sprawdzianów, testów przeliczane są na stopnie według następującej skali: 100% – celujący; 91%-99% – bardzo dobry; 75%-90% – dobry; 50%-74% – dostateczny; 30%-49% – dopuszczający; 0%-29% – niedostateczny. Wicedyrektor wyjaśniła: *Ocena celująca jest najwyższą, jaką może uzyskać uczeń, musi więc wykazać się maksymalnym poziomem wiedzy i umiejętności. Uczniowie uzyskują oceny celujące także z prac pisemnych.*

Wskazano, że wymagania edukacyjne określono w PZO oraz podano sposoby informowania uczniów/rodziców o tych wymaganiach. Nauczyciele powinni na początku każdego roku szkolnego, w terminie do 20 września, poinformować uczniów podczas zajęć o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, a także sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów. Wychowawcy powinni poinformować rodziców na zebraniach organizowanych w terminie do 20 września, o dostępności w czytelni biblioteki szkolnej oraz na stronie internetowej Szkoły dokumentów dotyczących wymagań niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z poszczególnych zajęć edukacyjnych, a także sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

(akta kontroli str. 36, 57-58, 61, 63-64, 111, 141-143, 145-148, 565-566)

W statucie wskazano formy oceniania bieżącego, tj. prace klasowe, sprawdziany, testy; kartkówki; odpowiedzi ustne, aktywność; prace domowe; zeszyt przedmiotowy. Dokument ten przewidywał również inne formy oceniania bieżącego w odniesieniu do następujących przedmiotów: muzyka, plastyka, zajęcia techniczne oraz wychowanie fizyczne. Te formy to m.in.: obserwacja i ocena wkładu pracy ucznia; przygotowanie do zajęć (przybory, strój); testy sprawnościowe. Każdej formie oceniania powinna odpowiadać przynajmniej jedna ocena częściowa w dzienniku, a w przypadku nie poddania się przez ucznia danej formie sprawdzenia osiągnięć edukacyjnych w związku z nieobecnością, zapis „nb”.

W statucie obowiązującym w roku szkolnym 2021/2022 podano, że śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna ustalana jest po przeanalizowaniu ocen częściowych jakie otrzymał uczeń z poszczególnych działów danego zajęcia edukacyjnego. *Roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne (...). Oceny te nie stanowią arytmetycznej średniej ocen.*

W wersji statutu obowiązującego w roku szkolnym 2022/2023 podano, że śródroczna ocena klasyfikacyjna ustalana jest na podstawie średniej ważonej ocen częściowych, jakie otrzymał uczeń w ciągu pierwszego okresu, a roczna ocena klasyfikacyjna na podstawie średniej ważonej ocen częściowych jakie uczeń otrzymał z poszczególnych przedmiotów w ciągu całego roku szkolnego. Każda ocena częściowa otrzymywana przez uczniów ma określoną wagę. Formy aktywności uczniów, kategorie oceniania i przypisane im wagi określone są w PZO.

(akta kontroli str. 36, 61-64, 111, 141-149)

W przedmiotowym dokumencie podano, że na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel ustnie uzasadnia ustaloną ocenę /przedstawia oceny częściowe, prace pisemne ucznia do wglądu.

(akta kontroli str. 36, 57, 111, 142)

¹⁰ Zgodnie z postanowieniami statutu, przez rodziców uczniów należy rozumieć ich rodziców, prawnych opiekunów lub osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

W statucie podano, że o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z poszczególnych zajęć edukacyjnych, wychowawcy po uzyskaniu informacji od uczących, są zobowiązani poinformować uczniów i ich rodziców na jeden tydzień przed planowanym posiedzeniem Rady dokonując wpisu na karcie informacyjnej lub w dzienniczku ucznia. W treści tego dokumentu obowiązującym w roku szkolnym 2022/2023 wskazano, że informacje te przekazywane są również za pośrednictwem wiadomości w dzienniku elektronicznym. Potwierdzeniem faktu zapoznania się z przewidywanymi ocenami jest odczyt w tym dzienniku wysłanej przez wychowawcę wiadomości lub podpis złożony przez rodzica na karcie informacyjnej lub w dzienniczku ucznia. W statucie podano, że o przewidywanej rocznej ocenie niedostatecznej, uczeń, jego rodzice muszą być powiadomieni w formie pisemnej przez wychowawcę, po uzyskaniu informacji od nauczycieli, w terminie jednego miesiąca przed planowanym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej. W przedmiotowym dokumencie podano, że roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych zostają ustalone przez nauczycieli nie później niż na trzy dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady.

(akta kontroli str. 36, 62, 70, 147, 155)

W statucie wskazano, że na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca oceniania, w tym prace pisemne ucznia jest udostępniana do wglądu na terenie Szkoły uczniowi lub jego rodzicom w czasie uzgodnionym z wychowawcą lub nauczycielem danych zajęć edukacyjnych. Dopuszcza się wydanie ocenionych prac pisemnych uczniom do domu w celu okazania ich rodzicom. Nauczyciel stosujący takie rozwiązanie określa termin zwrotu pracy.

(akta kontroli str. 36, 58, 111, 143)

W przedmiotowym dokumencie podano, że informacja o postępach, osiągnięciach uczniów, a także zaobserwowanych trudnościach jest przekazywana rodzicom w czasie indywidualnych spotkań (z odnotowaniem w dzienniku) oraz zebrań klasowych (odbywających się przynajmniej trzy razy w ciągu roku szkolnego), a także poprzez wiadomości umieszczane w dzienniku elektronicznym.

(akta kontroli str. 36, 59, 111, 145)

W rozdziale 26 (§ 61) statutu ustalono warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i oceny zachowania. Podano, że w przypadku braku akceptacji proponowanych ocen rocznych klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, rodzice ucznia lub uczeń mogą zgłosić na piśmie umotywowany wniosek o ocenę wyższą do wychowawcy oddziału nie później niż cztery dni przed planowanym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej. Wnioskodawca może wnieść o ocenę wyższą niż przewidywana, jeżeli uczeń systematycznie uczestniczył w zajęciach, terminowo przystępował do prac pisemnych, na bieżąco i terminowo wywiązywał się z zadań zleconych przez nauczyciela, a nie uzyskał oceny go satysfakcjonującej. Wychowawca przekazuje wniosek do rozpatrzenia nauczycielowi klasyfikującemu ucznia z danych zajęć edukacyjnych. Informuje ustnie wnioskodawcę o terminie spotkania z nauczycielem rozpatrującym wniosek i zobowiązuje wnioskodawcę do zgłoszenia się do Szkoły w celu uzyskania informacji co do decyzji nauczyciela. Nauczyciel, kierując się przekazanymi na początku roku szkolnego wymaganiami edukacyjnymi do uzyskania rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, podejmuje decyzję w terminie dwóch dni od otrzymania wniosku i informuje pisemnie wnioskodawcę w umówionym terminie na spotkaniu w Szkole o rozstrzygnięciu. Fakt uzyskania informacji wnioskodawca potwierdza podpisem na kopii informacji otrzymanej od nauczyciela.

W przedmiotowym dokumencie podano, że uczeń ma prawo do poprawienia oceny niedostatecznej uzyskanej z pracy klasowej, sprawdzianu, testu w formie i terminie określonym przez nauczyciela danego zajęcia edukacyjnego, zgodnie z PZO.

Poprawiona ocena odnotowywana jest w dzienniku lekcyjnym obok oceny niedostatecznej, przy czym obie brane są pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej lub rocznej.

(akta kontroli str. 36, 46-47, 63, 111, 148, 155-156)

W statucie obowiązującym w roku szkolnym 2022/2023 podano, że w trakcie nauki zdalnej podstawową formę komunikacji między nauczycielami a uczniami i rodzicami stanowi dziennik elektroniczny. W jej trakcie wykorzystywane mogą być także inne komunikatory czy platformy edukacyjne, o których uczniowie i rodzice muszą być poinformowani przez nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia. O wyborze sposobu prowadzenia zajęć w ramach nauczania zdalnego decyduje nauczyciel, uwzględniając specyfikę nauczanego przedmiotu, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz możliwości techniczne uczniów. W miarę możliwości wskazane jest korzystanie jak najczęściej z aplikacji Teams, czas trwania lekcji z wykorzystaniem tej aplikacji nie powinien przekraczać 30 minut. Każdy nauczyciel powinien wskazać uczniom z wyprzedzeniem, w jaki sposób będą prowadzone zajęcia danego dnia (np. wiadomość w e-dzienniku). Nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych zobowiązani są do wskazywania uczniom źródeł i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć w formie zdalnej. Treści nauczania w każdej klasie z poszczególnych przedmiotów powinny być realizowane zgodnie z planem zajęć każdej klasy w każdym dniu. Plan lekcji nie ulega zmianie. Przy planowaniu wszystkich działań edukacyjnych należy uwzględnić m.in. możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia; łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia; ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć.

Uczeń ma obowiązek odczytywać wiadomość od nauczyciela w dzienniku elektronicznym i/lub połączyć się za pomocą aplikacji Teams. Jest to potwierdzeniem jego obecności na danej lekcji. Obecność powinni zaznaczać nauczyciele poszczególnych przedmiotów. Jeżeli uczeń nie ma możliwości połączenia się poprzez ww. aplikację, ma obowiązek od razu poinformować nauczyciela za pośrednictwem dziennika elektronicznego. W takim przypadku nauczyciel przesyła uczniowi poprzez ten dziennik niezbędne, podstawowe informacje dotyczące realizowanych zagadnień.

Wychowawcy klas zobowiązani są do monitorowania pracy zdalnej uczniów i kontaktu z rodzicami w przypadku występujących problemów np. braku dydaktycznej aktywności dziecka czy w innych sytuacjach wymagających takiej interwencji. W celu umożliwienia konsultacji za pośrednictwem e-dziennika z nauczycielami prowadzącymi poszczególne zajęcia i wychowawcami, zostaną ustalone stałe godziny dla uczniów i rodziców. Informacje o godzinach konsultacji zostaną przekazane uczniom i rodzicom w formie ogłoszenia poprzez e-dziennik.

W okresie nauczania zdalnego nauczyciele monitorują postępy uczniów, dokonują weryfikacji i sprawdzenia wiedzy i umiejętności za pośrednictwem dziennika elektronicznego, komunikatorów internetowych, platform edukacyjnych oraz w innych, podanych uczniom formach. Monitorowanie odbywa się poprzez m.in.: obserwację pracy ucznia, w tym aktywność na platformie, logowanie do dziennika elektronicznego; rozwiązywanie zadań, ćwiczeń, wykonywanie prac wskazanych przez nauczyciela; wykazywanie własnej inicjatywy przez ucznia przy wykonywaniu różnych zadań.

Sposoby weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów uzależnione są od specyfiki przedmiotu, etapu edukacyjnego. Nauczyciele zobowiązani są do poinformowania uczniów lub rodziców o stosowanych sposobach. W trakcie nauki zdalnej nauczyciele wskazują czas i ostateczny termin wykonania zadania, podają również informację, czy dane zadanie podlegać będzie ocenie.

Sposoby weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów podczas nauki zdalnej to m.in.: aktywność, terminowość oddawanych zadań; prace domowe (prace pisemne, karty pracy, zadania, ćwiczenia); ćwiczenia, zadania wykonywane na wykorzystywanej platformie edukacyjnej; wypracowania, prace pisemne na podany temat, referaty; testy, sprawdziany, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości samodzielnego wykonania pracy przez ucznia; odpowiedzi ustne udzielane w czasie rzeczywistym za pomocą dostępnych komunikatorów.

Podczas oceniania pracy zdalnej uczniów nauczyciele powinni uwzględniać ich możliwości psychofizyczne oraz techniczne do rozwiązywania określonych zadań w wersji elektronicznej. Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie mogą mieć wpływu czynniki związane z ograniczonym dostępem do sprzętu komputerowego i do internetu. Jeśli uczeń nie jest w stanie wykonać poleceń nauczyciela w systemie nauczania zdalnego ze względu na ograniczony dostęp do sprzętu komputerowego i do internetu, nauczyciel musi umożliwić mu wykonanie tych zadań w alternatywny sposób.

Dla uczniów niepełnosprawnych, a także tych, którzy nie mają warunków do realizacji w domu nauczania zdalnego, przewiduje się możliwość zorganizowania zajęć w Szkole lub umożliwienie im korzystania z zajęć prowadzonych zdalnie na jej terenie.

W statucie w części dotyczącej nauki zdalnej nie było zapisów dotyczących korzystania z kamery i mikrofonu podczas lekcji online przez uczniów. Dyrektor wyjaśniła: *umieszczenie zapisów w statucie Szkoły dotyczących korzystania z kamery i mikrofony podczas lekcji online przez uczniów oznaczałoby konieczność posiadania przez uczniów tych urządzeń. Wiązałoby się to z poniesieniem przez ich rodziców wydatków. Szkoła nie ma narzędzi, aby wymusić na rodzicach dokonanie zakupu tego rodzaju sprzętu.*

W statucie w części dotyczącej nauki zdalnej nie było zapisów dotyczących wykorzystania oceny ważonej w trakcie tej nauki. Dyrektor wyjaśniła: *Zapis w statucie o nauce zdalnej został wprowadzony od 1.09.2022 r., podobnie jak zmiany dotyczące systemu oceniania tj. średniej ważonej. Nowy system oceniania, podobnie jak poprzedni, obowiązuje w całym procesie dydaktycznym, niezależnie od formy nauczania.*

(akta kontroli str. 111, 126-128, 282-286)

W *Procedurze organizacji nauczania zdalnego i pracy szkoły w okresie czasowego ograniczania funkcjonowania Szkoły Podstawowej Nr 3 w Jędrzejowie* określono warunki i sposób przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności.

(akta kontroli str. 239-244)

W statucie oraz *Procedurze organizacji nauczania zdalnego i pracy szkoły w okresie czasowego ograniczania funkcjonowania Szkoły Podstawowej Nr 3 w Jędrzejowie* nie było zapisów odnoszących się wprost do warunków komisyjnego ustalania oceny zachowania w okresie ograniczenia funkcjonowania Szkoły.

(akta kontroli str. 111-160, 239-244)

W statucie podano, że uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora, jeżeli uznali, że roczna ocena klasyfikacyjna zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu jej ustalania. Zastrzeżenia mogły być zgłaszane od dnia ustalenia tej oceny, nie później jednak niż w terminie dwóch dni roboczych od dnia zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych. W przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosił pięć dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania

została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, Dyrektor Szkoły powoływał komisje. Komisje działały w trybie i na zasadach ustalonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub zachowania nie mogła być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Nie podano, że ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty, z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 1, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 36, 73, 111, 158)

W treści statutu obowiązującego w roku szkolnym 2022/2023 nie było zapisów dotyczących możliwości korzystania przez uczniów i ich rodziców z konsultacji z nauczycielami, wprowadzonych art. 42 ust. 2f ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹¹.

(akta kontroli str. 111-160)

Dyrektor wyjaśniła m.in.: (...) *W § 35 punkt 2 Statutu Szkoły zapisano, że obowiązkiem każdego nauczyciela jest przestrzeganie przepisów prawa oświatowego. W tymże paragrafie punkt 2 podpunkt 7 określono także jako zadanie pełnienie dyżurów zgodnie z harmonogramem. Od 1 września 2022 r. opracowano i udostępniono uczniom, a także rodzicom harmonogram stałych dyżurów nauczycieli w ramach dostępności dla uczniów i rodziców.*

(akta kontroli str. 340-342)

Badaniem szczegółowym objęto obowiązujące w roku szkolnym 2021/2022 PZO z matematyki, języka angielskiego, fizyki i wychowania fizycznego. Ich analiza wykazała, że:

- PZO z matematyki oraz wychowania fizycznego określały wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych; PZO z języka angielskiego i fizyki nie zawierały tych wymagań, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w PZO z fizyki i matematyki ujęto rodzaje aktywności uczniów (m.in. odpowiedzi ustne, sprawdziany pisemne, kartkówki, prace domowe), które podlegały ocenie; w przypadku wychowania fizycznego wskazano m.in. sprawdziany wybranych umiejętności przeprowadzane według programu nauczania; w PZO z języka angielskiego nie określono sposobów sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów; z wyjaśnień przewodniczącego zespołu, który opracował ten dokument wynikało, że było to spowodowane tym, iż kwestia ta była uregulowana w statucie;
- w PZO z wychowania fizycznego podano, że: *Uczeń otrzymuje plus za czynne, aktywne uczestnictwo w lekcji np. samodzielne przeprowadzenie rozgrzewki, zaproponowanie innowacyjnej zabawy, staranne wykonywanie ćwiczeń, sędziowanie, zachowanie zasad bezpieczeństwa (trzy plusy = ocena bardzo dobra). Uczeń otrzymuje minus gdy odmawia wykonywania ćwiczeń lub wykonuje je niedbale, łamie regulamin sali gimnastycznej, naraża na niebezpieczeństwo siebie lub innych, jest wulgarny, nie szanuje sprzętu itp. (trzy minusy = ocena niedostateczna)*;
- w PZO z fizyki podano: *Aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane zależnie od ich charakteru za pomocą plusów i minusów. (...). Za 5 zgromadzonych plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą (...)*; w dokumencie tym, nie

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, ze zm. Zgodnie z tym przepisem, nauczyciel jest obowiązany do dostępności w szkole w wymiarze jednej godziny tygodniowo, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć – w wymiarze jednej godziny w ciągu dwóch tygodni, w trakcie której, odpowiednio do potrzeb, prowadzi konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców.

określono liczby minusów na ocenę niedostateczną, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- w PZO z języka angielskiego oraz matematyki nie określono liczby plusów na ocenę bardzo dobrą oraz liczby minusów na ocenę niedostateczną za aktywność uczniów, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w PZO z matematyki i fizyki określono sposób poprawienia oceny niedostatecznej uzyskanej ze sprawdzianu; w PZO z języka angielskiego nie określono sposobu poprawienia tej oceny, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w PZO z matematyki podano, że uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć (dwa razy w semestrze), przy czym za trzecie i każde następne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną; w PZO z fizyki zawarte były niespójne zapisy w tym zakresie, tj. w jednym miejscu wskazano, że uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji, a po wykorzystaniu tego limitu, otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną; w innym zaś wskazano, że po wykorzystaniu przez ucznia przysługujących mu nieprzygotowań, za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje minus, przy czym za trzy uzyskane minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną; w PZO z języka angielskiego nie określono kwestii zgłaszania przez uczniów nieprzygotowania do lekcji, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w PZO z wychowania fizycznego wskazano, że podczas oceniania nauczyciel powinien brać pod uwagę możliwości ucznia, wysiłek, zaangażowanie i jego aktywność na zajęciach;
- w PZO z matematyki określono sposób ustalania śródrocznej oceny klasyfikacyjnej; w PZO z fizyki, języka angielskiego oraz wychowania fizycznego nie wskazano sposobu ustalania tej oceny;
- w badanych PZO nie określono warunków i trybu otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych;
- w PZO z matematyki określono zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów z dysfunkcjami; w PZO z fizyki, języka angielskiego oraz wychowania fizycznego nie wskazano tego zakresu;
- w PZO z matematyki podano, że laureaci konkursu lub finaliści olimpiady matematycznej na szczeblu wojewódzkim lub krajowym otrzymują ocenę roczną celującą; w PZO z ww. przedmiotu oraz fizyki wskazano, że uczeń który uzyskał z pracy pisemnej (pracy klasowej, sprawdzianu) 100% punktów otrzymuje ocenę celującą; w PZO z wychowania fizycznego podano, że uczeń może otrzymać ocenę celującą na koniec semestru gdy spełnił jeden z warunków: a) reprezentował Szkołę w zawodach sportowych i osiągnął znaczące wyniki lub uczestniczył w imprezach promujących Szkołę (występy i pokazy sportowe); b) działał społecznie na rzecz sportu szkolnego, dzielnic, miasta, był czynnym zawodnikiem lub osiągał sukcesy w innych formach aktywności sportowej potwierdzone przez trenera; w PZO z języka angielskiego podano, że aby otrzymać ocenę celującą uczeń powinien zaliczyć cztery dodatkowe zadania opracowane przez nauczyciela; mógł to być np. projekt – wypracowanie, udział w przedstawieniu, przygotowanie wypowiedzi ustnej na dany temat; w każdym z tych przypadków zadanie powinno być wykonane bardzo dobrze (dopuszczalne były tylko niewielkie uchybienia) i na poziomie wykraczającym poza materiał przewidziany dla danej klasy, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 161-173, 264-266, 276-281, 416-417)

Badaniem szczegółowym objęto obowiązujące w roku szkolnym 2022/2023 PZO z matematyki, języka angielskiego, fizyki i wychowania fizycznego. Ich analiza wykazała, że:

- PZO z matematyki, języka angielskiego oraz wychowania fizycznego określały wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych; PZO z fizyki nie zawierał tych wymagań o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w PZO z fizyki, matematyki oraz języka angielskiego ujęto rodzaje aktywności uczniów (m.in. odpowiedzi ustne, sprawdziany pisemne, kartkówki, prace domowe), które podlegały ocenie; we wszystkich PZO określono wagę oceny w odniesieniu do każdej ocenianej formy aktywności;
- w PZO z języka angielskiego przewidziano dodatkową formę oceniania bieżącego, tj. wypowiedzi pisemne (pisane na lekcjach) z wagą 4;
- w PZO z wychowania fizycznego podano, że: *Uczeń otrzymuje plus za czynne, aktywne uczestnictwo w lekcji np. samodzielne przeprowadzenie rozgrzewki, zaproponowanie innowacyjnej zabawy, staranne wykonywanie ćwiczeń, sędziowanie, zachowanie zasad bezpieczeństwa (pięć plusów = ocena bardzo dobra). Uczeń otrzymuje minus, gdy odmawia wykonywania ćwiczeń lub wykonuje je niedbale, łamie regulamin sali gimnastycznej, naraża na niebezpieczeństwo siebie lub innych, jest wulgarny, nie szanuje sprzętu itp. (pięć minusów = ocena niedostateczna)*;
- w PZO z fizyki podano, że: *Aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane zależnie od ich charakteru za pomocą plusów i minusów. (...). Za 5 zgromadzonych plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą (...)*; w dokumencie tym, nie określono liczby minusów na ocenę niedostateczną, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w PZO z języka angielskiego oraz matematyki nie określono liczby plusów na ocenę bardzo dobrą oraz liczby minusów na ocenę niedostateczną za aktywność uczniów, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w PZO z wychowania fizycznego wskazano, że podczas oceniania nauczyciel powinien brać pod uwagę możliwości ucznia, wysiłek, zaangażowanie i jego aktywność na zajęciach; w dokumencie tym określono kryteria oceniania poszczególnych form aktywności np. zadania z zakresu umiejętności i wiadomości sprawnościowych – waga 1 (uczniowie wykonują określone zadania sprawnościowe kontrolno-oceniające; ocenie podlega technika wykonania próby, jej wynik, zaangażowanie oraz postęp sprawności ucznia; ocenie podlegają próby z: lekkoatletyki, gimnastyki, gier zespołowych, pływania i innych form aktywności np. tenisa stołowego, gier i zabaw itp.); aktywność – waga 2 (nauczyciel zwraca uwagę na stosunek ucznia do przedmiotu, jego zaangażowanie podczas zajęć, sumienność, staranność, dokładność podczas ćwiczeń, dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych na zajęciach); przygotowanie do zajęć – waga 2 (na tej podstawie ustala on dwa razy w semestrze ocenę, którą wpisuje do dziennika)
- w PZO z matematyki, fizyki oraz języka angielskiego określono termin i formę poprawienia oceny niedostatecznej uzyskanej przez ucznia z pracy klasowej, testu oraz sprawdzianu;
- w PZO z matematyki podano, że uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć (dwa razy w semestrze), przy czym za trzecie i każde następne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną; w PZO z fizyki zawarte były niespójne zapisy w tym zakresie, tj. w jednym miejscu wskazano, że uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji, a po wykorzystaniu tego limitu,

otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną; w innym zaś wskazano, że po wykorzystaniu przez ucznia przysługujących mu nieprzygotowań, za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje minus, przy czym za trzy uzyskane minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną; w PZO z języka angielskiego podano, że uczeń w ciągu okresu może być nieprzygotowany dwukrotnie – trzecie nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną;

- we wszystkich PZO określono sposób ustalania śródrocznej oceny klasyfikacyjnej;
- w badanych PZO nie wskazano warunków i trybu otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych;
- w PZO z matematyki określono zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów z dysfunkcjami; w PZO z fizyki, języka angielskiego oraz wychowania fizycznego nie wskazano tego zakresu;
- w analizowanych PZO sformułowano wymagania na ocenę celującą np. w PZO z matematyki podano, że laureaci konkursu lub finaliści olimpiady matematycznej na szczeblu wojewódzkim lub krajowym otrzymują ocenę roczną celującą.

Z wyjaśnień nauczyciela, który opracował PZO z fizyki oraz przewodniczących zespołów, które opracowały ten dokument z języka angielskiego oraz wychowania fizycznego wynikało, że w latach szkolnych 2020/2021-2022/203 niepodanie w tych dokumentach zakresu dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów z dysfunkcjami było spowodowane tym, iż kwestia ta była uregulowana w statucie.

Przewodniczący zespołu, który opracował PZO z języka angielskiego wyjaśnił, że wprowadzenie dodatkowej formy oceniania bieżącego, tj. wypowiedzi pisemne (pisane na lekcjach) wynikało z tego, że podczas egzaminu ósmoklasisty z tego przedmiotu jednym z jego elementów jest wypowiedź pisemna, np. wpis na blogu lub napisanie e-maila. Wprowadzenie tej formy miało na celu możliwie jak najlepsze przygotowanie uczniów Szkoły do tego egzaminu.

Nauczyciel, który opracował PZO z fizyki odnosząc się do zapisów zawartych w tym dokumencie dotyczących prawa ucznia do zgłaszania nieprzygotowania do lekcji przyznał, że były one niespójne. Podał, że: *W klasach, które uczę stosują rozwiązane polegające na tym, że po wyczerpaniu przez ucznia limitu nieprzygotowań, za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje on minus. Trzy uzyskane minusy skutkują oceną niedostateczną.*

(akta kontroli str. 187-232, 267-271, 276-281, 378-379, 416-417)

W statucie podano, że ocena zachowania ucznia wyrażała opinię Szkoły o m.in.: przestrzeganiu przez niego uregulowań statutu, zasad bezpieczeństwa, poszanowaniu zdrowia własnego i kolegów, pomocy i sprzętu szkolnego; dbałości o kulturę języka. Dokonując śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania uczniów należy brać pod uwagę uzyskaną przez nich liczbę punktów, które z kolei decydują o odpowiedniej ocenie. Liczba punktów, które winien zgromadzić uczeń w ciągu okresu na poszczególne oceny przedstawiała się następująco: wzorowe: 210 i więcej; bardzo dobre: 160 – 209; dobre: 100 – 159; poprawne: 60 – 99; nieodpowiednie: 20 – 59 punktów; naganne: 19 i mniej. Na początku każdego okresu uczeń otrzymywał 100 punktów jako kapitał *do pomnażania lub do stracenia. Ostateczny bilans zależy tylko od niego. W ciągu całego roku szkolnego nauczyciel lub wychowawca powinien dokonywać oceny pozytywnych bądź negatywnych zachowań uczniów wg obowiązującej skali punktowej wpisując jednocześnie liczbę*

punktów do odpowiednich rubryk w dzienniku. W statucie obowiązującym w roku szkolnym 2021/2022 oraz bieżącym wskazano przykładowe oceny punktowe zachowań pozytywnych, np. udział w akcjach charytatywnych: 5 – 20 punktów; udział w wewnątrzszkolnych imprezach artystycznych: 5 – 10 punktów. Podano również przykładowe oceny zachowań negatywnych np. przeszkadzanie na lekcjach: 5 punktów; aroganckie zachowanie wobec nauczyciela lub pracownika Szkoły: 5 – 10 punktów; nieodpowiedni ubiór i wygląd, nieadekwatny do sytuacji, wydarzenia lub naruszający przyjęte ustalenia, np. makijaż, kolczyki w ustach, nosie, policzkach: 5 – 15 punktów, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W dzienniku powinny być odnotowywane pozytywne i negatywne zachowania uczniów. Pod koniec każdego miesiąca wychowawca zobowiązany był przedstawić każdemu uczniowi jego aktualny bilans punktowy, co może zmotywować go do poprawy zachowania lub w przypadku dużej liczby punktów na „plus” potwierdzić, że jego zachowanie jest akceptowane i godne naśladowania. Klasyfikacyjną ocenę śródroczną i roczną ustalał wychowawca klasy po przeanalizowaniu pisemnych uwag nauczycieli i innych pracowników szkoły (pozytywnych i negatywnych) zawartych w dzienniku, spostrzeżeń i liczby zgromadzonych punktów oraz po zasięgnięciu ustnej opinii nauczycieli i uczniów danej klasy i ocenianego ucznia, a także ewentualnym przyznaniu dodatkowych punktów (od 1 do 10). Ustalając roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania bierze się pod uwagę ocenę śródroczną, za którą przyznaje się dodatkowe punkty, tj. za ocenę wzorową – 15 pkt, za bardzo dobrą – 10 pkt, za dobrą – 5 pkt. Uczeń, który w ciągu okresu otrzymał 20 punktów ujemnych, bez względu na końcowy wynik punktowy, nie mógł mieć śródrocznej lub rocznej oceny wzorowej.

(akta kontroli str. 36, 65-70, 111, 150-155)

W statucie określono warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. W przypadku braku akceptacji ww. oceny rodzice ucznia lub uczeń mogli zgłosić na piśmie umotywowany wniosek o ocenę wyższą do wychowawcy oddziału nie później niż cztery dni przed planowanym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej. Jeśli uczeń w danym roku szkolnym otrzymał karę nagany wychowawcy oddziału lub Dyrektora nie było możliwości ubiegania się o taką ocenę. Wychowawca oddziału, kierując się przekazanymi na początku roku szkolnego kryteriami oceniania zachowania, powinien podjąć decyzję w terminie dwóch dni od otrzymania wniosku i przekazać informację pisemną o rozstrzygnięciu wnioskodawcy w umówionym terminie na spotkaniu w Szkole. Fakt uzyskania tej informacji wnioskodawca powinien potwierdzić podpisem na kopii informacji otrzymanej od nauczyciela.

(akta kontroli str. 36, 71-71, 111, 155-156)

W statucie określono katalog nagród i kar dla ucznia. Uczeń mógł być nagrodzony za: bardzo dobre wyniki w nauce i wzorowe zachowanie; szczególne osiągnięcia: sportowe, artystyczne, za zajęcie wysokich miejsc w konkursach recytatorskich, plastycznych i innych; zaangażowanie w życie szkoły – praca w organizacjach szkolnych, samorządzie szkolnym, redagowanie gazetki szkolnej. Przewidziano m.in. następujące nagrody: pochwała Dyrektora udzielona na apelu szkolnym; jednorazowe stypendium dla uczniów klasy programowo najwyższej (osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, a znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej czy życiowej), finansowane ze środków rady rodziców; list gratulacyjny do rodziców. Z wnioskiem o przyznanie nagrody mógł wystąpić Dyrektor, wychowawca, nauczyciele przedmiotów, zespół ds. wychowawczych, rada rodziców, samorząd uczniowski. Do każdej przyznanej nagrody uczeń mógł wnieść pisemnie zastrzeżenie z uzasadnieniem do Dyrektora szkoły w terminie trzech dni od jej przyznania. Od nagrody przyznanej przez Dyrektora szkoły przysługiwało uczniowi prawo wniesienia uzasadnionego pisemnego zastrzeżenia o ponowne rozpatrzenie

sprawy do Dyrektora szkoły w terminie trzech dni od jej udzielenia. Dyrektor powinien rozpatrzyć sprawę w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Uczeń mógł zostać ukarany za nieprzestrzeganie postanowień statutu, a w szczególności uchybienie wymienionym w tym dokumencie obowiązkom. Przewidziano m.in. następujące kary: upomnienie udzielone przez wychowawcę lub innego nauczyciela wobec klasy; upomnienie udzielone przez Dyrektora w obecności wychowawcy; nagana Dyrektora na apelu szkolnym.

(akta kontroli str. 36, 54-56, 111, 139-140)

Dyrektor wyjaśniła: *w ostatnich latach nie było przypadku udzielenia przez Dyrektora nagany uczniowi Szkoły na apelu szkolnym. Ten zapis został wprowadzony do treści statutu Szkoły wiele lat temu. Jest to najwyższy rodzaj kary, który może być zastosowany w stosunku do uczniów. Sporadycznie zdarza się, że stosuje się wobec uczniów karę nagany wychowawcy klasy lub karę upomnienia Dyrektora.*

(akta kontroli str. 343)

NIK zauważa, że udzielenie nagany uczniowi przez Dyrektora na apelu szkolnym, mogłoby się wiązać z naruszeniem godności osobistej ukaranego tak ucznia. Konwencja o prawach dziecka¹² zobowiązuje państwa - strony do tego, aby dyscyplina szkolna była stosowana w sposób zgodny z godnością dziecka i zapisami Konwencji (art. 28 ust. 2 Konwencji). Określając rodzaje kar w statucie należy rozważyć, czy stosowanie ich wobec uczniów nie naruszy ich praw, w szczególności praw i wolności osobistych, w tym prawa do godności i szacunku.

O zastosowaniu wobec ucznia kary należało poinformować jego rodziców. Od wymierzonej kary przysługiwało uczniowi, rodzicom pisemne odwołanie zawierające uzasadnienie: jeżeli został ukarany przez nauczyciela przedmiotu – do wychowawcy klasy; w sytuacji, gdy został ukarany przez wychowawcę – do Dyrektora; jeżeli został ukarany przez Dyrektora Szkoły – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Dyrektora, który przed podjęciem rozstrzygnięcia mógł zasięgnąć opinii Rady Pedagogicznej.

Odwołanie od udzielonej kary można było wnieść w terminie siedmiu dni.

(akta kontroli str. 36, 54-56, 111, 139-140)

W statucie podano, że w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach, rodzice mają obowiązek pisemnego bądź osobistego usprawiedliwienia tej nieobecności, dopuszcza się przekazywanie tej informacji za pośrednictwem dziennika elektronicznego w formie wiadomości wysłanej z konta rodzica.

(akta kontroli str. 36, 52, 111, 137A)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niektóre postanowienia statutu dotyczące WZO nie uwzględniały w pełni treści przepisów, które stanowiły podstawę do ich sformułowania:

- w § 66 ust. 5 statutu nie dookreślono, że zastrzeżenia do rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych ustalonej w wyniku egzaminu poprawkowego można zgłosić, zgodnie z art. 44n ust. 7 ustawy o systemie oświaty, w terminie pięciu dni roboczych (podano tylko, że w terminie pięciu dni);
- przepis w § 66 ust. 8 statutu, w brzmieniu *Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny*, nie odpowiadał w pełni dyspozycji art. 44n ust. 5 ww. ustawy, bowiem nie uwzględniał zapisu: *Ocena ustalona*

¹² Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, ze zm.).

przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 1.

(akta kontroli str. 36, 73, 111, 158)

Osobą odpowiedzialną za opisaną powyżej nieprawidłowość jest Dyrektor, która wyjaśniła, że było to spowodowane przeoczeniem.

(akta kontroli str. 282-286)

2. W PZO z języka angielskiego, który obowiązywał w roku szkolnym 2021/2022 sformułowanie wymagań edukacyjnych na ocenę celującą wskazywało na konieczność wykazania się przez ucznia wiedzą wykraczającą poza podstawę programową, co było niezgodne z art. 44b ust. 3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

(akta kontroli str. 172-173)

Przewodniczący zespołu, które opracował PZO z języka angielskiego wyjaśnił m.in.: *Zapis w PZO wcale nie oznaczał, że uczeń winien wykazać się wiedzą wykraczającą poza podstawę programową. Zapis zawarty w PZO był trochę nieprecyzyjny.*

(akta kontroli str. 378-379)

Powyższe wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Z zapisu zawartego w PZO następującej treści: *zadanie musi być wykonane bardzo dobrze (dopuszczalne są tylko niewielkie uchybienia) i na poziomie wykraczającym poza materiał przewidziany dla danej klasy jednoznacznie wynikało, że uczeń, aby uzyskać ocenę celującą powinien wykazać się wiedzą wykraczającą poza podstawę programową.*

3. W PZO z fizyki, matematyki oraz języka angielskiego nie uregulowano niektórych kwestii wymaganych postanowieniami statutu:

a) wbrew § 50 ust. 5 statutu wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka angielskiego i fizyki nie zostały opracowane w ramach PZO, które obowiązywały w roku szkolnym 2021/2022; wymagań tych nie określono również w PZO z fizyki, który obowiązywał w bieżącym roku szkolnym.

(akta kontroli str. 36, 58, 111, 142, 172-173, 229-238)

Z wyjaśnień przewodniczącego zespołu, które opracował PZO z języka angielskiego oraz nauczyciela, który opracował PZO z fizyki wynikało, że było to spowodowane przeoczeniem.

(akta kontroli str. 278-281)

b) niezgodnie z § 56 ust. 2 pkt 1 statutu nie określono terminu i formy poprawienia oceny niedostatecznej uzyskanej przez ucznia z pracy klasowej, testu, sprawdzianu w PZO z języka angielskiego, który obowiązywał w roku szkolnym 2021/2022.

(akta kontroli str. 36, 62-63, 172-173)

Z wyjaśnień przewodniczącego zespołu, które opracował PZO z języka angielskiego wynikało, że było to spowodowane przeoczeniem.

(akta kontroli str. 278-279)

c) wbrew § 56 ust. 2 pkt 3 statutu w PZO z języka angielskiego, który obowiązywał w roku szkolnym 2021/2022 nie określono kwestii zgłaszania przez uczniów nieprzygotowania do lekcji.

(akta kontroli str. 36, 62-63, 172-173)

Z wyjaśnień przewodniczącego zespołu, który opracował PZO z języka angielskiego wynikało, że było to spowodowane przeoczeniem.

(akta kontroli str. 378-379)

d) wbrew § 56 ust. 2 pkt 4 statutu w PZO z języka angielskiego oraz matematyki, które obowiązywały w roku szkolnym 2021/2022 oraz 2022/2023 nie było zapisów określających liczbę plusów na ocenę bardzo dobrą oraz liczbę minusów na ocenę

niedostateczną w związku z aktywnością uczniów na lekcjach; w PZO z fizyki, który obowiązywał w ww. latach szkolnych nie określono liczby minusów na ocenę niedostateczną w związku z aktywnością uczniów na lekcjach.

(akta kontroli str. 36, 62-63, 111, 147-148, 172-173, 187-222, 229-232, 264-271)

Z wyjaśnień przewodniczących zespołów, które opracowały PZO z języka angielskiego i matematyki oraz nauczyciela, który opracował PZO z fizyki wynikało, że było to spowodowane przeoczeniem.

(akta kontroli str. 418-421)

4. W § 58 ust. 3 statutu wskazano niektóre aspekty wyglądu ucznia (np. noszenie kolczyków, makijaż), jako podstawę do przyznania negatywnych punktów za zachowanie.

(akta kontroli str. 36, 65-69, 111, 150-154)

Dyrektor wyjaśniła: *umieszczenie wśród przykładowych nieodpowiednich zachowań uczniów aspektów dotyczących wyglądu tj. makijaż, kolczyki w ustach, nosie, policzkach wynikało z sugestii, uwag rodziców wyrażanych podczas okresowych spotkań z nauczycielami.*

(akta kontroli str. 282-286)

NIK stwierdza, że wskazanie niektórych aspektów wyglądu ucznia (np. noszenie kolczyków, makijaż), jako podstawy do przyznania negatywnych punktów za zachowanie. wykracza poza kompetencje szkoły. Art. 99 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe, dopuszcza co prawda określenie w statucie szkoły obowiązków w zakresie m.in. przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, nie dotyczy to jednak szeroko pojętego wyglądu uczniów. Tym samym niezgodne z przepisami były uregulowania statutowe Szkoły wychodzące poza ramy określające zasady ubierania się uczniów.

OCENA CZĄSTKOWA

W statucie określono, wynikające z delegacji ustawowej, WZO. Niektóre zapisy w nich zawarte nie były zgodne z przepisami oświatowymi. Wdrożenie systemu średniej ważonej nie zostało poprzedzone przeprowadzeniem konsultacji z samorządem uczniowskim i rodzicami. Nierzetelnie sporządzono PZO dla czterech przedmiotów objętych analizą.

OBSZAR

2. Realizacja i dokumentowanie procesu oceniania uczniów

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 50 ust. 5 i 6 statutu, nauczyciele na początku roku szkolnego 2022/2023¹³ poinformowali uczniów (na zajęciach) oraz ich rodziców¹⁴ (na zebraniach) o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, a także o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

(akta kontroli str. 111, 141-143, 422-432)

Zgodnie z § 61 ust. 1 statutu, w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej nauczyciele przedmiotów objętych badaniem (tj. fizyki, języka angielskiego, matematyki i wychowania fizycznego) poinformowali uczniów klas, których dokumentację analizowano i ich rodziców, dokonując stosownego wpisu do karty informacyjnej (na jeden tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej). Rodzice potwierdzili, iż zapoznali się z tymi ocenami poprzez złożenie podpisów na tych kartach.

¹³ Ustaleń dokonano na przykładzie objętych szczegółowym badaniem klas VII A i VIII D.

¹⁴ Prawnych opiekunów.

Podpisane karty zostały zwrócone wychowawcom klas. Poza tym ocena ta została umieszczona w dzienniku elektronicznym.

(akta kontroli str. 36, 70, 424-432)

W pierwszym i drugim okresie roku szkolnego 2021/2022 średnia liczba ocen z fizyki wynosiła dla klasy D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 0,9; 1; sprawdziany – 1,7; 2,8; odpowiedzi ustne: 0; 0; prace domowe: 0; 0; aktywność – 1,9; 2; zeszyt przedmiotowy – 0,1; 0,7.

W pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 średnia liczba ocen z tego przedmiotu wynosiła odpowiednio dla klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 1,6; 1,0; sprawdziany – 1,8; 1,8; odpowiedzi ustne: 0; 0; prace domowe: 0; 0; aktywność – 1,5; 1; zeszyt przedmiotowy – 0; 0,8.

Uczniowie klas, których dokumentację analizowano, nie otrzymywali z fizyki ocen cząstkowych ze stosowanych w Szkole form oceniania bieżącego, o czym szerzej sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 514-519)

W pierwszym i drugim okresie roku szkolnego 2020/2021 średnia liczba ocen z matematyki w semestrze wynosiła odpowiednio dla: klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 6,5; 4,1; 5,6; 1,9; sprawdziany – 2; 3; 1,9; 2,8; odpowiedzi ustne: 1; 1,8; 1,5; 2,3; prace domowe: 1,1; 0,6; 0,7; 0,5; aktywność – 0; 0; 0; 0; zeszyt przedmiotowy – 0; 0; 0; 0.

W pierwszym i drugim okresie roku szkolnego 2021/2022 średnia liczba ocen z tego przedmiotu w semestrze wynosiła odpowiednio dla: klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 5,7; 4,5; 6,9; 6; sprawdziany – 1,8; 2,9; 1; 2,9; odpowiedzi ustne: 0,8; 0,9; 0,7; 0,7; prace domowe: 1,4; 2; 0,9; 0,9; aktywność – 0; 0; 0; 0; zeszyt przedmiotowy – 0; 0; 0; 0.

W pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 średnia liczba ocen z ww. przedmiotu wynosiła odpowiednio dla klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 1,6; 1,0; sprawdziany – 1,8; 1,8; odpowiedzi ustne: 0; 0; prace domowe: 0; 0; aktywność – 1,5; 1; zeszyt przedmiotowy – 0; 0,8.

W pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 średnia liczba ocen z tego przedmiotu wynosiła odpowiednio dla klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 8,2; 6,8; sprawdziany – 2; 3,9; odpowiedzi ustne: 0,4; 0,3; prace domowe: 1,3; 1; aktywność – 0; 0; zeszyt przedmiotowy – 1; 1.

Uczniowie klas, których dokumentację analizowano, nie otrzymywali z matematyki ocen cząstkowych ze stosowanych w Szkole form oceniania bieżącego, o czym szerzej sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 520-527)

W pierwszym i drugim okresie roku szkolnego 2020/2021 średnia liczba ocen z języka angielskiego w semestrze wynosiła odpowiednio dla: klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 0,9; 0,8; 2,3; 2,4; sprawdziany – 1; 0,9; 0,9; 0,4; odpowiedzi ustne: 0,8; 0,9; 1; 0,4; prace domowe: 0,3; 0,1; 1,1; 0,5; aktywność – 0,8; 0,7; 0,8; 0,9; zeszyt przedmiotowy – 0; 0; 0; 0.

W pierwszym i drugim okresie roku szkolnego 2021/2022 średnia liczba ocen z tego przedmiotu w semestrze wynosiła odpowiednio dla: klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 0,9; 1,8; 0,9; 0,9; sprawdziany – 1,1; 0,8; 1,1; 1,4; odpowiedzi ustne: 1,3; 0,5; 1,3; 1,5; prace domowe: 0,5; 1,2; 1,2; 1,5; aktywność – 0; 1,7; 1; 1,6; zeszyt przedmiotowy – 0,8; 0,2; 0,3; 0,4.

W pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 średnia liczba ocen z ww. przedmiotu wynosiła dla klasy A (w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 0,8; sprawdziany – 0,4; odpowiedzi ustne: 1,3; prace domowe: 1; aktywność – 1,4; zeszyt przedmiotowy – 0,9; wypowiedź pisemna – 0.

W pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 średnia liczba ocen z tego przedmiotu wynosiła dla klasy D odpowiednio dla pierwszej i drugiej grupy

(w przeliczeniu na jednego ucznia): kartkówki – 1; 0,6; sprawdziany – 0,9; 1,6; odpowiedzi ustne: 1; 1; prace domowe: 1,1; 2,3; aktywność – 0,8; 1,3; zeszyt przedmiotowy – 1; 0,9; wypowiedź pisemna – 0; 1.

Uczniowie klas, których dokumentację analizowano, nie otrzymywali z języka angielskiego ocen cząstkowych ze stosowanych w Szkole form oceniania bieżącego, o czym szerzej sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 528-536)

W pierwszym i drugim okresie roku szkolnego 2020/2021 średnia liczba ocen z wychowania fizycznego w semestrze wynosiła odpowiednio dla: klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): ćwiczenia praktyczne na lekcji – 0,9; 1; 0,9; 0,7; przygotowanie do zajęć – 0; 0; 0,8; 0,4; testy sprawnościowe: 1,9; 2; 1; 1; aktywność – 2,9; 1,1; 1; 1; udział w konkursach i zawodach – 0,8; 1; 0,2; 0.

W pierwszym i drugim okresie roku szkolnego 2021/2022 średnia liczba ocen z tego przedmiotu w semestrze wynosiła odpowiednio dla: klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): ćwiczenia praktyczne na lekcji – 0,9; 1,4; 1; 1; przygotowanie do zajęć – 0; 0; 0,9; 0,9; testy sprawnościowe: 0,8; 2,9; 1; 1; aktywność – 0,9; 1,9; 1; 1; udział w konkursach i zawodach – 1; 1; 0,2; 0,2.

W pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 średnia liczba ocen z tego przedmiotu wynosiła odpowiednio dla klasy A i D (w przeliczeniu na jednego ucznia): zadania z zakresu umiejętności i wiadomości sprawnościowych: 5,7; 1; aktywność: 0; 1; przygotowanie do zajęć: 2; 0,8; udział w konkursach i zawodach wewnątrzszkolnych, rozgrywkach klasowych, turniejach, konkursach, quizach: 0,4; 0,3; udział w zawodach międzyszkolnych na szczeblu miejsko – gminnym, powiatowym, rejonowym: 0,1; 0,1; udział w zawodach na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim: 0; 0.

Odnosząc się do udziału uczniów w zawodach m.in. wewnątrzszkolnych, międzyszkolnych, nauczyciele wychowania fizycznego złożyli jednobrzmiące wyjaśnienia następującej treści: *Każdy uczeń może zgłosić chęć udziału w zawodach wewnątrzszkolnych. Jeśli chodzi o zawody międzyszkolne są takie dyscypliny np. pływanie, że każdy uczeń może zgłosić chęć udziału. Jednakże są takie dyscypliny np. gry zespołowe do których wybieram potencjalnie najlepszych uczniów, aby godnie zaprezentowali naszą Szkołę. Im wyższy szczebel zawodów tym większe znaczenie ma dokonywana przeze mnie selekcja.*

Uczniowie klas, których dokumentację analizowano, nie otrzymywali z wychowania fizycznego ocen cząstkowych ze stosowanych w Szkole form oceniania bieżącego, o czym szerzej sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 537-548, 578-582)

Odnosząc się do funkcjonującego w Szkole systemu monitorowania systematyczności oceniania Bożena Adamczyk, Wicedyrektor, wyjaśniła: *W Szkole funkcjonuje niesformalizowany system monitorowania systematyczności oceniania. W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego dyrektor i wicedyrektor dokonują okresowych kontroli e-dzienników, podlegają one również kontroli w czasie obserwacji zajęć. Podczas tych kontroli sprawdzane są wrywkowo oceny w dziennikach pod kątem systematyczności i używanych kategorii (co najmniej dwa razy w półroczu). Pedagog jest na bieżąco informowany przez wychowawców i nauczycieli o uczniach zagrożonych ocenami niedostatecznymi, których postawa wobec działań podejmowanych przez nauczyciela i wychowawcę nie ulega poprawie, nie mają chęci i inicjatywy poprawy ocen. Wprowadzany jest wtedy monitoring oceniania oraz monitoring frekwencji ucznia. Utrzymywany jest kontakt z uczniem, rodzicem we współpracy z wychowawcą i nauczycielami. Bywają uczniowie, którzy wymagają ciągłego wsparcia i mobilizowania do podejmowania wysiłku zmierzającego do uzyskania pozytywnych ocen.*

(akta kontroli str. 496-497)

Oceny śródroczne i końcowe z fizyki, matematyki, języka angielskiego i wychowania fizycznego w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 wynikały z ocen cząstkowych.
(akta kontroli str. 515, 520-523, 528-531, 537-540, 567-582)

Oceny śródroczne w roku szkolnym 2022/2023 z ww. przedmiotów były ustalane na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych.

(akta kontroli str. 516-517, 524-525, 532-533, 541-542)

Jeden z uczniów klasy D nie otrzymał w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 oceny śródrocznej celującej z wychowania fizycznego, pomimo że średnia ważona jego ocen cząstkowych z tego przedmiotu wynosiła 5,75, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 559-560)

Żaden uczeń z klas, których dokumentacja była objęta szczegółowym badaniem, nie przedstawił w okresie objętym kontrolą orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

(akta kontroli str. 495)

Ustalono, w przypadku klas, których dokumentacja była objęta analizą, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji¹⁵, dla każdej klasy Szkoła prowadziła w roku szkolnym 2021/2022 dziennik lekcyjny, w którym odnotowywano frekwencję uczniów na zajęciach edukacyjnych, wpisywano tematy przeprowadzonych zajęć, a także uzyskane przez uczniów bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne (§ 8 ust. 3).

Ustalono również, że:

- dzienniki lekcyjne prowadzono w postaci elektronicznej (§ 21 ust. 1);
- arkusze ocen pięciu uczniów wybranych z tych klas: zawierały wpisy dotyczące ocen rocznych zgodne z dziennikami lekcyjnymi, umieszczono w nich datę uchwały Rady Pedagogicznej o klasyfikowaniu, promowaniu lub ukończeniu przez ucznia Szkoły (§ 14 ust. 2) oraz wypełniono w postaci elektronicznej i wydrukowano (§ 14 ust. 5);
- nauczyciele wypełniający arkusze ocen tych uczniów potwierdzili podpisem zgodność wpisów z dokumentami, na podstawie których ich dokonano (§ 14 ust. 2).

(akta kontroli str. 498-502)

Zgodnie z § 50 ust. 6 statutu, wychowawcy klas, których dokumentację objęto szczegółowym badaniem, na początku roku szkolnego 2022/2023 poinformowali uczniów (w czasie lekcji organizacyjnej) oraz ich rodziców/prawnych opiekunów (podczas zebrań) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

(akta kontroli str. 111, 141-143, 433-434)

Zgodnie z § 61 ust. 1 statutu, w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 o przewidywanej rocznej ocenie zachowania wychowawcy klas, których dokumentację analizowano poinformowali uczniów i ich rodziców dokonując stosownego wpisu na jeden tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej do karty informacyjnej. Rodzice potwierdzili, iż zapoznali się z tymi ocenami poprzez złożenie podpisów na tych kartach. Podpisane karty zostały zwrócone wychowawcom klas. Poza tym ocena ta została umieszczona w dzienniku elektronicznym.

(akta kontroli str. 36, 70, 433-434)

¹⁵ Dz. U. poz. 1646, ze zm.

W latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 oceny zachowania ustalano, biorąc pod uwagę kryteria określone w WZO. Ocenę zachowania wystawiał wychowawca klasy, uwzględniając samoocenę ucznia, opinię wyrażoną przez jego kolegów z klasy oraz opinię nauczycieli uczących w Szkole. Nauczyciele mieli możliwość wpisywania punktów pozytywnych i negatywnych do dziennika elektronicznego. Przy ocenie zachowania uczniów wzięto pod uwagę specyfikę zdalnego nauczania.

Wychowawcy klas, których dokumentację analizowano, odnosząc się do uzasadnienia dwóch najwyższych i dwóch najniższych ocen zachowania w swoich oddziałach w roku szkolnym 2021/2022 podali, że uczniowie, którzy uzyskali najwyższe oceny, pozytywne punkty otrzymali m.in. za udział w akcjach charytatywnych, zawodach sportowych, reprezentowanie Szkoły na zewnątrz oraz prace na rzecz klasy (redagowanie gazetki). Uczniowie, którzy uzyskali najniższe oceny, negatywne punkty otrzymali m.in. za przeszkadzanie na lekcjach, zaczepki słowne oraz niszczenie rzeczy kolegów.

(akta kontroli str. 435-438, 445-492)

Uczniowie klasy A uzyskali oceny zachowania w roku szkolnym:

- 2020/2021: wzorowych – sześć (33%), bardzo dobrych – osiem (44%), dobrych – dwie (11%) oraz poprawnych – dwie (11%)¹⁶;
- 2021/2022: wzorowych – sześć (35%), bardzo dobrych – cztery (24%) oraz dobrych – siedem¹⁷;
- w pierwszym okresie 2022/2023: wzorowych – pięć (24%), bardzo dobrych – 10 (48%), dobrych – cztery (19%) oraz poprawnych – dwie (9%)¹⁸.

Uczniowie klasy D uzyskali oceny zachowania w roku szkolnym:

- 2020/2021: wzorowych – 13 (50%), bardzo dobrych – 10 (38%) oraz dobrych – trzy (12%)¹⁹;
- 2021/2022: wzorowych – 13 (52%), bardzo dobrych – cztery (16%), dobrych – sześć (24%) oraz poprawnych – dwie (8%)²⁰;
- w pierwszym okresie 2022/2023: wzorowych – dziewięć (36%), bardzo dobrych – cztery (16%), dobrych – dziewięć (36%) oraz poprawnych – trzy (12%)²¹.

(akta kontroli str. 439-444)

Analiza ocen zachowania uczniów klas, których dokumentację analizowano, w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 wykazała m. in. że:

- 12 uczniów VII A i 14 VIII D otrzymało pozytywne punkty za udział w akcjach charytatywnych;
- dwoje uczniów VII A i 10 VIII D otrzymało pozytywne punkty za reprezentowanie Szkoły na zewnątrz;
- dwoje uczniów VII A i siedmiu VIII D otrzymało negatywne punkty za używanie telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych niezgodnie z obowiązującymi w Szkole zasadami;
- dwoje uczniów VII A i czterech VIII D nie otrzymało negatywnych punktów za nieusprawiedliwione nieobecności, o czym szerzej w szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- dwoje uczniów VII A i troje VIII D otrzymało niewłaściwą liczbę negatywnych punktów za nieusprawiedliwione nieobecności, o czym szerzej w szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

¹⁶ W roku szkolnym 2020/2021 do klasy tej uczęszczało 18 uczniów.

¹⁷ W roku szkolnym 2021/2022 do klasy tej uczęszczało 17 uczniów.

¹⁸ W roku szkolnym 2022/2023 do klasy tej uczęszczało 21 uczniów.

¹⁹ W roku szkolnym 2020/2021 do klasy tej uczęszczało 26 uczniów.

²⁰ W roku szkolnym 2021/2022 do klasy tej uczęszczało 25 uczniów.

²¹ W roku szkolnym 2022/2023 do klasy tej uczęszczało 25 uczniów.

- siedmiu uczniów VII A otrzymało pozytywne punkty za punktualność (brak spóźnień) pomimo, że mieli spóźnienia, o czym szerzej w szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- pięcioro uczniów VII A w związku ze spóźnieniami nie otrzymało negatywnych punktów, o czym szerzej w szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- jedna uczennica VII A nie otrzymała pozytywnych punktów za punktualność, pomimo że nie miała spóźnień, o czym szerzej w szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 445-492)

W latach szkolnych 2020/2021-2022/2023 nie przeprowadzono egzaminów klasyfikacyjnych i poprawkowych oraz sprawdzianów wiadomości i umiejętności lub komisyjnego ustalenia oceny zachowania. W powyższym okresie do Dyrektora Szkoły nie zgłoszono zastrzeżeń do rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, w związku z ustaleniem ich niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.

(akta kontroli str. 339)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nauczyciele fizyki, matematyki, języka angielskiego oraz wychowania fizycznego prowadzący zajęcia w klasach, których dokumentację analizowano, nie przestrzegali zasad dotyczących częstotliwości oceniania uczniów ustalonych w § 56 ust. 5 pkt 2 statutu Szkoły, zgodnie z którym każdej formie oceniania powinna odpowiadać przynajmniej jedna ocena cząstkowa w dzienniku, a w przypadku niepoddania się przez ucznia danej formie sprawdzenia osiągnięć w związku z nieobecnością, zapis „nb.”, tj.:

- a) na zajęciach z fizyki w zasadzie nie oceniano wypowiedzi ustnych, pracy domowej i aktywności uczniów, a mianowicie: w pierwszym okresie roku szkolnego 2021/2022 oceny z odpowiedzi ustnej nie uzyskało 24 uczniów klasy D (96%), pracy domowej – 25 (100%), aktywności – 16 (64%), zeszytu – 24 (96%); w drugim okresie roku szkolnego 2021/2022 oceny z odpowiedzi ustnej nie otrzymało 25 uczniów (100%) tej klasy, pracy domowej – 24 (96%), aktywności – siedmiu (28%), zeszytu – 24 (96%); w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 oceny z odpowiedzi ustnej nie uzyskało 20 uczniów klasy A (96%) i 25 klasy D (100%), pracy domowej – 21 klasy A (100%) i 25 klasy D (100%), aktywności sześciu klasy A (29%) i 17 klasy D (68%), zeszytu – jeden uczeń klasy A (5%) i pięciu klasy D (20%);
- b) w odniesieniu do matematyki stwierdzono, że od 15% do 75% uczniów nie otrzymało oceny z wypowiedzi ustnej, w zasadzie nie oceniano aktywności uczniów na zajęciach i zeszytów przedmiotowych oraz pracy domowej, a mianowicie: w pierwszym okresie roku szkolnego 2020/2021 oceny z aktywności nie uzyskało 18 uczniów klasy A (100%) i 26 klasy D (100%), zeszytu – 18 klasy A (100%) i 26 klasy D (100%), odpowiedzi ustnej – siedmiu klasy D (27%), pracy domowej – 12 klasy D (46%); w drugim okresie ww. roku szkolnego oceny z aktywności nie otrzymało 18 uczniów klasy A (100%) i 26 klasy D (100%), zeszytu – 18 klasy A (100%) i 26 klasy D (100%), pracy domowej – ośmiu klasy A (44%) i 16 klasy D (62%), odpowiedzi ustnej – czterech klasy D (15%); w pierwszym okresie roku szkolnego 2021/2022 oceny z aktywności nie uzyskało 17 uczniów klasy A (100%) i 25 klasy D (100%), zeszytu – 17 klasy A (100%) i 25 klasy D (100%), odpowiedzi ustnej – trzech klasy A (18%) i siedmiu klasy D (28%), pracy domowej – dwóch klasy D (8%);

- w drugim okresie ww. roku szkolnego oceny z aktywności nie uzyskało 17 uczniów klasy A (100%) i 25 klasy D (100%), zeszytu – 17 klasy A (100%) i 25 klasy D (100%), odpowiedzi ustnej – ośmiu klasy A (47%) i 10 klasy D (40%), pracy domowej – trzech klasy D (12%); w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 oceny z aktywności nie uzyskało 21 uczniów klasy A (100%) i 25 klasy D (100%), zeszytu – jeden klasy A (5%) i jeden klasy D (4%), odpowiedzi ustnej – 14 klasy A (67%) i 19 klasy D (76%), pracy domowej – jeden klasy A (5%) i trzech klasy D (12%);
- c) na zajęciach z języka angielskiego nie stosowano powszechnie większości ustalonych form sprawdzania aktywności uczniów (wypowiedzi ustnych, aktywności, prowadzenia zeszytów przedmiotowych, prac pisemnych), a mianowicie: w pierwszym okresie roku szkolnego 2020/2021 oceny z aktywności nie uzyskało 13 uczniów klasy A (72%) i 12 klasy D (46%), zeszytu – 18 klasy A (100%) i 26 klasy D (100%), odpowiedzi ustnej – sześciu klasy A (33%) i siedmiu klasy D (30%), pracy domowej – dziewięciu klasy A (50%) i sześciu klasy D (23%), sprawdzianu – dwóch klasy D (8%), kartkówki – trzech klasy A (17%); w drugim okresie ww. roku szkolnego oceny z aktywności nie uzyskało 11 uczniów klasy A (61%) i 15 klasy D (58%), zeszytu – 17 klasy A (94%) i 26 klasy D (100%), odpowiedzi ustnej – dwóch klasy A (11%) i 16 klasy D (62%), pracy domowej – 15 klasy A (83%) i dwóch klasy D (8%), sprawdzianu – jeden klasy A (6%) i 15 klasy D (58%), kartkówki – trzech klasy A (17%); w pierwszym okresie roku szkolnego 2021/2022 oceny z aktywności nie uzyskało 17 uczniów klasy A (100%) i 12 klasy D (48%), zeszytu – trzech klasy A (21%) i 17 klasy D (68%), odpowiedzi ustnej – trzech klasy A (21%) i 17 klasy D (68%), pracy domowej – siedmiu klasy A (41%) i jeden klasy D (4%), kartkówki – trzech klasy A (18%) i trzech klasy D (12%), sprawdzianu – jeden klasy D (4%); w drugim okresie ww. roku szkolnego oceny z aktywności nie uzyskało 14 uczniów klasy A (82%) i sześciu klasy D (24%), zeszytu – 14 klasy A (82%) i 15 klasy D (60%), odpowiedzi ustnej – 13 klasy A (72%), pracy domowej – jeden klasy A (6%), kartkówki – trzech klasy D (12%), sprawdzianu – czterech klasy A (24%); w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 oceny z aktywności nie uzyskało dwóch uczniów klasy A (10%) i trzech grupy A klasy D (25%), zeszytu – dwóch klasy A (10%) i jeden grupy B klasy D (8%), odpowiedzi ustnej – jeden klasy A (5%), dwóch grupy A klasy D (17%) oraz jeden grupy B klasy D (8%), sprawdzianu – 11 klasy A (52%) i jeden grupy A klasy D (9%), kartkówki – pięciu klasy A (23%);
- d) w odniesieniu do wychowania fizycznego nie wszyscy uczniowie otrzymali oceny za właściwe (lub niewłaściwe) przygotowanie się do zajęć (dotyczyło to m.in. posiadania stroju do ćwiczeń na zajęciach), przy czym w klasie A ocen tych nie otrzymał żaden uczeń a w klasie D nie otrzymało ich od 8% do 58% uczniów, a mianowicie: w pierwszym okresie roku szkolnego 2020/2021 oceny z przygotowania do zajęć nie otrzymało 18 uczniów klasy A (100%) i sześciu klasy D (24%), a w drugim okresie tego roku odpowiednio 18 (100%) i 15 (58%); w pierwszym okresie roku szkolnego 2021/2022 oceny z przygotowania do zajęć nie otrzymało 17 uczniów klasy A (100%) i trzech klasy D (12%), a w drugim okresie tego roku odpowiednio 17 (100%) i dwóch (8%).

(akta kontroli str. 518-519, 526-527, 535-536, 543-544, 546-547)

Nauczyciele fizyki, matematyki, języka angielskiego oraz wychowania fizycznego wyjaśnili, że powyższe spowodowane było przeoczeniami.

(akta kontroli str. 567-582)

2. Uczniowie klas, których dokumentację analizowano, nie otrzymywali w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 ocen cząstkowych z nowo wprowadzonych w PZO z języka angielskiego i wychowania fizycznego form aktywności, tj.:

a) oceny z wypowiedzi pisemnych z ww. języka obcego nie otrzymało 21 uczniów klasy A (100%) oraz 12 uczniów grupy A klasy D (100%).

(akta kontroli str. 535-536)

Nauczyciel języka angielskiego wyjaśniła m.in.: *Wypowiedź pisemna to nowa forma aktywności wprowadzona w bieżącym roku szkolnym. Będę ją oceniać od drugiego okresu roku szkolnego 2022/2023.*

(akta kontroli str. 575-577)

b) wymaganych przez PZO (dwóch) ocen z przygotowania do zajęć w ramach wychowania fizycznego nie otrzymało 25 uczniów klasy D (100%).

(akta kontroli str. 548)

Nauczyciel wychowania fizycznego wyjaśnił, że powyższe było spowodowane przeoczeniem.

(akta kontroli str. 580-582)

3. Jeden z uczniów klasy D nie otrzymał w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 oceny śródrocznej celującej z wychowania fizycznego, pomimo że średnia ważona jego ocen cząstkowych z tego przedmiotu wynosiła 5,75. Było to niezgodne z § 54 ust. 2 pkt 5 statutu Szkoły.

(akta kontroli str. 559-560)

Nauczyciel wychowania fizycznego wyjaśnił, że: *Uczeń ten ze względów zdrowotnych w pierwszym semestrze roku szkolnego 2022/2023 nie uczestniczył w zajęciach prowadzonych na pływalni. To zdecydowało, że nie miał oceny śródrocznej celującej.*

(akta kontroli str. 580-582)

Powyższe wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Ze statutu jednoznacznie wynikało, że w sytuacji, gdy średnia ważona ocen cząstkowych ucznia z danego przedmiotu wynosiła 5,7 i więcej to winien on otrzymać ocenę śródroczną celującą.

4. Wychowawcy klas VII A i VIII D oceniali w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 zachowania niektórych uczniów tych klas niezgodnie z § 61 statutu, tj.:

- dwoje uczniów klasy VII A (10%) i czterech klasy VIII D (16%) nie otrzymało negatywnych punktów za nieusprawiedliwione nieobecności;
- dwoje uczniów klasy VII A (10%) i troje klasy VIII D (12%) otrzymało niewłaściwą liczbę negatywnych punktów za nieusprawiedliwione nieobecności;
- siedmioro uczniów klasy VII A (33%) otrzymało pozytywne punkty za punktualność (brak spóźnień), pomimo że mieli spóźnienia;
- pięcioro uczniów klasy VII A (24%) w związku ze spóźnieniami nie otrzymało negatywnych punktów;
- jedna uczennica klasy VII A (5%) nie otrzymała pozytywnych punktów za punktualność, pomimo że nie miała spóźnień.

(akta kontroli str. 446-458, 468-474)

Skutkiem tej nieprawidłowości mogło być niewłaściwe ustalenie śródrocznej oceny zachowania dla co najmniej 30% uczniów klasy VII A i 15% uczniów klasy VIII D.

Wychowawcy klas VII A i VIII D wyjaśnili, że powyższe spowodowane było przeoczeniami.

(akta kontroli str. 419-420, 493-494)

Powyższe nieprawidłowości świadczą o tym, że nadzór pedagogiczny Dyrektora nie był sprawowany w pełni rzetelnie. Zgodnie bowiem z art. 68 ust. 1 pkt 2 i art. 55

ust. 2 pkt 4 Prawa oświatowego, dyrektor szkoły lub placówki sprawuje nadzór pedagogiczny, któremu podlega m.in. przestrzeganie statutu.

Odpowiadając na pytanie, dlaczego w trakcie wykonywania nadzoru nie zwrócono uwagi na opisane powyżej nieprawidłowości, Wicedyrektor²² wyjaśniła, że było to spowodowane spiętrzeniem pracy.

(akta kontroli str. 585-586)

OCENA CZĄSTKOWA

Szkolna praktyka oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów klas objętych analizą i wybranych czterech zajęć edukacyjnych nie zawsze była zgodna z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi. Jeden z uczniów nie otrzymał w pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 oceny śródrocznej celującej z wychowania fizycznego, pomimo że ze średniej ważonej ocen cząstkowych z tego przedmiotu jednoznacznie wynikało, że powinien otrzymać tę ocenę. Prawdłowo dokumentowano proces oceniania w dziennikach i arkuszach ocen. W pierwszym okresie roku szkolnego 2022/2023 oceny zachowania niektórych uczniów klas, których dokumentacje analizowano były ustalane niezgodne z postanowieniami statutu.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Nadzór pedagogiczny nad ocenianiem uczniów

Plany nadzoru pedagogicznego na lata szkolne 2020/2021-2022/2023 zostały przedstawione na zebraniach Rady Pedagogicznej w terminie do dnia 15 września roku szkolnego, którego dotyczył plan, tj. zgodnie z § 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Dokumenty te sporządzono prawidłowo, tj. zawierały one elementy wymagane ww. rozporządzeniem oraz wnioski z nadzoru sprawowanego w roku poprzednim. Przedmiotowe plany nie były zmieniane. W okresie objętym kontrolą Dyrektor przedstawiała, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, wyniki i wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności Szkoły, zgodnie z art. 69 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe oraz § 24 wyżej przytoczonego rozporządzenia.

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2020/2021 ujęto przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej dotyczącej funkcjonowania i efektywności WZO. Przewidziano również przeprowadzenie kontroli w zakresie oceniania zachowania uczniów przez wychowawców oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji pedagogicznej, w tym bieżącego oceniania uczniów. W powyższym planie nadzoru pedagogicznego założono także przeprowadzenie działań mających na celu wspomaganie nauczycieli w realizacji ich zadań związanych z ocenianiem, a także 40 obserwacji doradczo-doskonających²³ oraz ośmiu kontrolno-oceniających²⁴. Przewidziano także przeprowadzenie monitorowania stosowania zasad oceniania z zachowaniem motywującego charakteru oceny.

Przeprowadzając ewaluację wewnętrzną dokonano analizy dokumentów szkolnych (m.in. statutu oraz dzienników lekcyjnych), a także opracowano wyniki ankiet skierowanych do rodziców uczniów klas I – VIII²⁵ oraz uczniów klas IV – VIII²⁶. Raport z ewaluacji wewnętrznej został przedstawiony na posiedzeniu Rady, które odbyło się 21 czerwca 2021 r. W dokumencie tym zawarto m.in. następujące wnioski: WZO był zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, był znany i zrozumiały dla zdecydowanej większości ankietowanych uczniów i rodziców; zasadne było, aby nauczyciele na godzinach wychowawczych i zebraniach z rodzicami w ciągu całego roku szkolnego przypominali uczniom i rodzicom zasady

²² Wicedyrektor złożyła wyjaśnienia na podstawie upoważnienia udzielonego przez Dyrektora.

²³ Obserwacje doradczo-doskonające prowadzone były w stosunku do nauczycieli mianowanych i dyplomowanych.

²⁴ Obserwacje kontrolno-oceniające dotyczyły nauczycieli kontraktowych i stażystów, a od roku szkolnego 2022/2023 – nauczycieli początkujących.

²⁵ Ankiety wypełniło 397 rodziców.

²⁶ Ankiety wypełniło 173 uczniów.

WZO i PZO poprzez częste odwoływanie się do ich treści; ocena ucznia winna być jawna, opatrzona komentarzem pisemnym lub ustnym nauczyciela, aby pełniła funkcję motywującą i informacyjną; przy ocenianiu uczniów należy wykorzystywać, w miarę możliwości i specyfiki przedmiotu, jak najwięcej form oceniania.

Kontrole przeprowadzone w roku szkolnym 2020/2021 wykazały m.in., że wychowawcy klas dokonywali oceniania zachowania uczniów zgodnie z WZO, nauczyciele oceniali zgodnie z WZO przestrzegając zasad systematyczności i różnorodności form oceniania, a dokumentacja pedagogiczna prowadzona była prawidłowo.

Wnioski wynikające z monitorowania stosowania zasad oceniania z zachowaniem motywującego charakteru oceny były następujące: przy ocenianiu zwracać większą uwagę na możliwości ucznia oraz jego wkład pracy; wykorzystywać w większym zakresie elementy oceniania kształtującego.

Zrealizowano cały zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań związanych z ocenianiem. Jeden nauczyciel uczestniczył w szkoleniu *Ocena jako informacja zwrotna pomagająca uczeniu się*. Nauczanie zdalne utrudniło realizację planu obserwacji. Z zaplanowanych 40 obserwacji doradczo-doskonających oraz ośmiu kontrolno-oceniających zrealizowano odpowiednio 33 i sześć. Wicedyrektor wyjaśniła, że *było to spowodowane utrudnieniami wynikającymi z COVID-19*. Z tych obserwacji wynikało, że przy ocenianiu wiadomości i umiejętności uczniów nie zawsze uwzględniane były ich możliwości oraz wkład pracy, a oceny nie zawsze były uzasadniane.

Przeprowadzono 10 obserwacji lekcji on-line²⁷. Realizowano nadzór w trybie działań doraźnych w czasie nauki zdalnej. Dyrektor i Wicedyrektor Szkoły dokonywali kontroli, z wykorzystaniem dostępu do narzędzi informatycznych, korzystania przez nauczycieli z aplikacji Teams do prowadzenia zajęć. Przeprowadzono dwie rozmowy wyjaśniająco-dyscyplinujące z nauczycielami nie respektującymi zasad dotyczących prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Poprzez kontrole e-dziennika sprawdzano, czy nauczyciele systematycznie oceniają uczniów.

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2021/2022 przewidziano przeprowadzenie kontroli w zakresie: udostępniania wyników prac pisemnych uczniów oraz oceniania zachowania uczniów przez wychowawców. W powyższym dokumencie założono także przeprowadzenie działań mających na celu wspomaganie nauczycieli w realizacji ich zadań związanych z ocenianiem, a także 38 obserwacji doradczo-doskonających oraz sześciu kontrolno-oceniających.

Kontrole przeprowadzone w roku szkolnym 2021/2022 wykazały, że wyniki prac pisemnych przedstawiano i udostępniano uczniom i rodzicom, a wychowawcy klas przestrzegali zasad oceniania zachowania uczniów. Zrealizowano cały zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań związanych z ocenianiem. W ramach tego wspomagania odbyły się dwa szkolenia Rady pn.: *Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych, zdrowotnych uczniów; analiza zapisów w opiniach psychologiczno-pedagogicznych, orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego oraz Motywowanie uczniów do nauki, zwłaszcza po okresie nauki zdalnej*. Jeden nauczyciel uczestniczył w szkoleniu *Informacja zwrotna jako ocena pomagająca w uczeniu się*. Zrealizowano plan obserwacji. W ich wyniku uznano, że wskazane było m.in. uzasadnianie przez nauczycieli każdej oceny oraz sprawdzanie i ocenianie zeszytów przedmiotowych.

Nie realizowano obserwacji lekcji on-line, gdyż nauczanie zdalne było prowadzone w krótkich terminach. Nie prowadzono nadzoru w trybie działań doraźnych w czasie nauki zdalnej.

²⁷ Dostosowano arkusz obserwacji zajęć do specyfiki zdalnego nauczania.

(akta kontroli str. 380-385, 561-564, 585-586)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *W roku szkolnym 2021/2022 nie realizowano obserwacji lekcyj on-line, gdyż organizacja nauki tego nie wymagała. Zajęcia były zawieszane w różnych terminach w różnych klasach. Zarówno dyrektor, jak i wicedyrektor dostosowały plan obserwacji do obecności uczniów i nauczycieli w szkole. Nie prowadzono nadzoru w trybie działań doraźnych w trakcie częściowej nauki zdalnej, gdyż nie prowadzono obserwacji zajęć, ani innej działalności nauczycieli, a plan kontroli i obserwacji realizowany był systematycznie, zgodnie z Planem nadzoru.*

(akta kontroli str. 340-342)

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2022/2023 przewidziano przeprowadzenie kontroli w zakresie zgodności oceniania z przepisami prawa oświatowego i szkolnego. Założono, że ich przedmiotem będzie m.in. sprawdzenie przestrzegania przez nauczycieli obowiązku informacyjnego wobec uczniów i rodziców o wymaganiach edukacyjnych, przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych, warunkach i trybie otrzymania wyższej oceny klasyfikacyjnej, jak również uwzględnianie w ocenianiu zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Powyższy plan przewidywał również przeprowadzenie kontroli w zakresie oceniania zachowania uczniów. W dokumencie tym założono także przeprowadzenie działań mających na celu wspomaganie nauczycieli w realizacji ich zadań związanych z ocenianiem, a także 35 obserwacji doradczo-doskonających oraz 10 kontrolno-oceniających.

W ramach wspomaganie nauczycieli m.in. odbyło się jedno szkolenie Rady, tj. *Ocenianie kształtujące sposobem na organizowanie procesów edukacyjnych sprzyjających uczeniu się.*

Wnioski z nadzoru pedagogicznego za pierwszy okres roku szkolnego 2022/2023 były następujące: wychowawcy przestrzegali procedury oceniania zachowania uwzględniając samoocenę uczniów; nauczyciele i wychowawcy terminowo poinformowali uczniów i rodziców o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania wiedzy i umiejętności, kryteriach oceniania zachowania, a także warunkach i trybie uzyskiwania wyższej oceny klasyfikacyjnej; nauczyciele, stosowali formy oceniania poziomu wiedzy i umiejętności określone w statucie oraz w PZO; przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych, w związku z wprowadzoną średnią ważoną, należy dokładnie sprawdzać uzyskaną przez ucznia średnią z przypisaną jej oceną; dokonując oceny nauczyciele uwzględniali zalecenia zawarte w orzeczeniach i opiniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, dotyczące zwłaszcza dostosowania wymagań edukacyjnych; przy bieżącym ocenianiu w klasach IV – VIII stosować oznaczenia poszczególnych kategorii ocen zgodnie z ustawieniami określonymi w e-dzienniku.

W latach szkolnych objętych analizą, kontrole przewidziane w planach nadzoru realizowane były w terminach/z częstotliwością przewidzianą w tych dokumentach.

(akta kontroli str. 561-564)

W latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 wyniki klasyfikacji śródrocznej i rocznej oraz kwestie promocji uczniów z wybranych do badania oddziałów przedstawiane były przez wychowawców tych klas na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. W protokołach z tych posiedzeń nie było zapisów, z których wynikałoby, że wychowawcy omawiali w ich trakcie mocne i słabe strony zespołów klasowych. Uchwały Rady w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów były podejmowane na podstawie art. 70 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe.

(akta kontroli str. 287-325)

Dyrektor wyjaśniła: *Podczas klasyfikacyjnych posiedzeń rady pedagogicznej wychowawcy klas, w sposób ustalony przez dyrekcję, tj. ustnie przedstawiają informację o swoich wychowankach, ich słabych i mocnych stronach. Jeżeli*

w danym zespole klasowym pojawia się problem dydaktyczny bądź wychowawczy, jest on analizowany i omawiany z udziałem wszystkich nauczycieli uczących w tej klasie. W badanych klasach w ostatnich trzech latach szkolnych takie przypadki nie miały miejsca. Żaden przepis prawa oświatowego nie wymaga, aby w protokołach z posiedzeń rady pedagogicznej zawarte były zapisy dotyczące mocnych i słabych stron każdej klasy.

(akta kontroli str. 340-342)

W uchwale nr 4/2020/2021 Rady Pedagogicznej z 14 września 2020 r. w sprawie ustalenia sposobów wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego wskazano m.in. następujące działania, które postanowiono podjąć w obszarze oceniania w roku szkolnym 2020/2021:

- przypomnienie WZO;
- systematycznie dokonywać oceny osiągnięć uczniów, uwzględniając różne formy aktywności;
- okresowa kontrola dzienników zajęć pod kątem oceniania uczniów;
- zwracać większą uwagę przy dokonywaniu oceny wiadomości i umiejętności ucznia na jego możliwości, wkład pracy i zaangażowanie; ocena szkolna winna spełniać funkcję motywującą i wspierającą.

W uchwale nr 4/2021/2022 Rady Pedagogicznej z 15 września 2021 r. w sprawie ustalenia sposobów wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego wskazano m.in. następujące działania, które postanowiono podjąć w obszarze oceniania w roku szkolnym 2021/2022:

- dokonywać rozpoznania możliwości uczniów, zapoznawać się na bieżąco z wynikami ich badań psychologiczno-pedagogicznych i innych specjalistycznych, na podstawie tych informacji odpowiednio dostosować wymagania edukacyjne;
- zwracać większą uwagę przy dokonywaniu oceny wiadomości i umiejętności ucznia na jego możliwości, wkład pracy i zaangażowanie, pozytywne aspekty pracy; ocena szkolna winna spełniać funkcję motywującą i wspierającą;
- uzasadniać oceny, stosować informację zwrotną dla ucznia (w formie ustnej i/lub pisemnej);
- przypominać uczniom zasady WZO oraz PZO, a zwłaszcza trybu poprawy uzyskanej oceny.

W uchwale nr 6/2022/2023 Rady Pedagogicznej z 15 września 2022 r. w sprawie ustalenia sposobów wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego wskazano m.in. następujące działania, które postanowiono podjąć w obszarze oceniania w roku szkolnym 2022/2023:

- zorganizować szkolenie Rady Pedagogicznej na temat oceniania kształtującego;
- organizując proces edukacyjny częściej stosować elementy oceniania kształtującego stwarzając atmosferę sprzyjającą uczeniu się;
- uzasadniać oceny, stosować informację zwrotną dla ucznia (w formie ustnej i/lub pisemnej);
- przypominać uczniom zasady WZO oraz PZO, a zwłaszcza trybu poprawy uzyskanej oceny;
- systematycznie stosować obowiązujące zasady WSO, w tym dotyczące kontroli i oceny zeszytów przedmiotowych.

(akta kontroli str. 326-334)

W Szkole w badanym okresie nie było kontroli zewnętrznych w obszarze oceniania.

(akta kontroli str. 335)

W kontrolowanej placówce oświatowej sporządzano analizy próbnych egzaminów ósmoklasisty oraz klasyfikacji śródrocznych oraz rocznych.

(akta kontroli str. 583)

W latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 analizowano wyniki egzaminów ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego, w tym porównywano rezultaty uzyskane przez uczniów Szkoły z wynikami uczniów z całej populacji w gminie, powiecie, województwie i kraju oraz analizowano wyniki poszczególnych zadań. Na podstawie tych analiz określano wytyczne do pracy dydaktycznej z kolejnymi rocznikami ósmoklasistów.

Średni wynik Szkoły z egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w roku szkolnym 2020/2021 wyniósł 56% (w gminie 55%, w powiecie 57%, w województwie 59%, w kraju 60%), w roku szkolnym 2021/2022 – 60% (58%, 56%, 59%, 60%).

Średni wynik Szkoły z egzaminu ósmoklasisty z matematyki w roku szkolnym 2020/2021 wyniósł 44% (w gminie 44%, w powiecie 45%, w województwie 47%, w kraju 47%), w roku szkolnym 2021/2022 – 55% (56%, 54%, 57%, 57%).

Średni wynik Szkoły z egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w roku szkolnym 2020/2021 wyniósł 57% (w gminie 62%, w powiecie 61%, w województwie 65%, w kraju 66%), w roku szkolnym 2021/2022 – 65% (65%, 59%, 65%, 67%).

(akta kontroli str. 386-415)

W Szkole nie dokonywano analiz korelacji oceniania wewnętrznego z wynikami egzaminów zewnętrznych oraz nie prowadzono badania efektów kształcenia z wychowania fizycznego/plastyki. Wicedyrektor wyjaśniła: *Żaden przepis prawa nie nakłada obowiązku dokonywania takich analiz oraz prowadzenia takich badań.*

(akta kontroli str. 336, 585-586)

Analiza rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka angielskiego i matematyki uczniów dwóch ósmych klas Szkoły w roku szkolnym 2020/2021 oraz wyników egzaminów ósmoklasisty z tych przedmiotów wykazała następujące rozbieżności w tym zakresie:

- czterech uczniów, którzy otrzymali bardzo dobre roczne oceny klasyfikacyjne z ww. języka obcego, uzyskało z ww. egzaminu niższe wyniki niż spodziewane (25%, 36%, 42% i 44%); a jeden uczeń, który otrzymał dostateczną roczną ocenę klasyfikacyjną, uzyskał z tego egzaminu 85%;
- jeden uczeń, który otrzymał dobrą roczną ocenę klasyfikacyjną z matematyki, uzyskał z tego egzaminu 28%, a inny, który otrzymał dostateczną ocenę – 0%.

Analogiczne porównanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka angielskiego i matematyki uczniów trzech ósmych klas Szkoły w roku szkolnych 2021/2022 oraz wyników egzaminów ósmoklasisty z tych przedmiotów wykazała m.in., że:

- pięciu uczniów, którzy otrzymali dobre roczne oceny klasyfikacyjne z ww. języka obcego, uzyskało z ww. egzaminu niższe wyniki niż spodziewane (18%, 22%, 25%, 29% i 33%); jeden uczeń, który otrzymał bardzo dobrą roczną ocenę klasyfikacyjną, uzyskał z tego egzaminu 38%;
- dwóch uczniów, którzy otrzymali dostateczne roczne oceny klasyfikacyjne z matematyki, uzyskało z ww. egzaminu po 88%, a trzech, którzy również otrzymali dostateczne oceny, uzyskało z egzaminu: 76%, 80% i 84%.

(akta kontroli str. 503-512)

Przewodniczący zespołów przedmiotowych z matematyki oraz języka angielskiego podali: *Dokonując porównania wyników uczniów z egzaminu ósmoklasisty z matematyki i języka angielskiego z roku szkolnego 2020/2021 oraz 2021/2022 z uzyskanymi przez nich śródrocznymi i rocznymi ocenami klasyfikacyjnymi z tych przedmiotów można zauważyć, że w większości są one zbliżone, porównywalne.*

Zdarzają się rozbieżności, tzn. uczeń uzyskuje wyższy lub niższy wynik w porównaniu do oceny klasyfikacyjnej. Wpływ na to mogą mieć różne czynniki, np. samopoczucie ucznia, niedyspozycja zdrowotna, a także poziom stresu, który na jednych uczniów wpływa motywująco, pobudzająco (jeżeli jest optymalny, nie za wysoki), u innych może spowodować tzw. blokadę, niemożność wykorzystania swojej wiedzy. Rezultat, jaki uzyskuje uczeń na egzaminie zależy też od motywacji. Uczniowie są świadomi korzyści wynikających z osiągnięcia dobrego wyniku, który pozwoli im np. na dostanie się do wybranej szkoły. To często powoduje, że przed egzaminem dużo więcej pracują, rozwiązują zestawy egzaminacyjne z poprzednich lat. Zdarzają się też sytuacje, że uczniowie osiągający dobre i bardzo dobre wyniki w nauce tych przedmiotów mocniej przeżywają emocjonalnie egzamin, są świadomi stawianych wobec nich oczekiwań ze strony rodziców, nauczycieli, co może mieć też wpływ na problemy z koncentracją podczas egzaminu, a w konsekwencji uzyskaniem słabszego wyniku. Otrzymanie wyższego wyniku z egzaminu w odniesieniu do ocen klasyfikacyjnych, to czasami też efekt tzw. trafienia w temat, zagadnienie.

(akta kontroli str. 503-513)

W § 48 statutu ustalono tryb składania skarg w przypadku naruszenia prawa ucznia. W Szkole prowadzony był *Rejestr skarg i wniosków*. Dyrektor powierzyła Wicedyrektor kwestie dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. Informacja o sposobach składania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz wskazująca wyznaczonego pracownika Szkoły przyjmującego oraz rozpatrującego skargi i wnioski znajdowała się na tablicy ogłoszeń obok wejścia do sekretariatu. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do Szkoły żadne skargi.

(akta kontroli str. 36, 56-57, 111, 140-141, 337, 584)

Zdaniem Dyrektora, pedagoga szkolnego i czterech nauczycieli wybranych spośród tych, którzy w badanym okresie prowadzili najwięcej zajęć lekcyjnych w oddziałach objętych badaniem, WZO to bardzo ważny dokument porządkujący i regulujący pracę Szkoły, a jego status jest wysoki. Na ukształtowanie się WZO wpłynęły przede wszystkim: rozmowy z uczniami i rodzicami, wnioski z Rad Pedagogicznych, specyficzne uwarunkowania wewnątrzszkolne oraz podstawa programowa. Ich zdaniem zasady WZO były respektowane przez wszystkich nauczycieli i rozwiązały kwestie sprawiedliwego oceniania. Nauczyciele, o których mowa powyżej podejmują m.in. następujące działania by realizować cele oceniania: indywidualne rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami; sprawdzanie zadanego materiału, motywowanie, dostosowanie treści nauczania do możliwości dziecka; praca w zespołach przedmiotowych (wymiana wiedzy i doświadczenia) oraz udział w szkoleniach. Zdaniem wszystkich zapytanych najwięcej informacji o uczniu i jego osiągnięciach niesie ocena opisowa (pisemna informacja o wyniku kształcenia wyrażona w formie syntetycznego, zwięzłego komentarza dotyczącego najważniejszych osiągnięć, ich uwarunkowań i zmian oraz zaleceń dydaktyczno-wychowawczych) i powinna być jedynym sposobem oceniania lub występować w połączeniu ze stopniem szkolnym. W Szkole zawsze stosowano ocenę społeczno-wychowawczą, tj. dokonaną według wymagań programowych, aktywności i uzdolnień ucznia, czynników środowiskowych i wychowawczych.

(akta kontroli str. 344-377)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Wewnątrzszkolne ocenianie uczniów było objęte w Szkole nadzorem pedagogicznym. Dyrektor terminowo przedstawiała plany nadzoru pedagogicznego, w których uwzględniane były również zagadnienia związane z obszarem oceniania

uczniów. W latach szkolnych objętych analizą, kontrole przewidziane w planach, o których mowa powyżej, realizowane były terminowo. Rada ustalała sposoby wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w celu doskonalenia pracy Szkoły, w tym procesu oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dostosowanie postanowień statutu Szkoły dotyczących oceniania wewnątrzszkolnego, do obowiązujących przepisów oświatowych w sposób eliminujący stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości.
2. Podjęcie działań w celu dostosowania PZO z fizyki, matematyki oraz języka angielskiego do wymagań określonych postanowieniami statutu.
3. Zapewnienie oceniania wszystkich form aktywności uczniów na zajęciach z matematyki, fizyki, języka angielskiego i wychowania fizycznego zgodnie z WZO i PZO.
4. Zapewnienie wystawiania uczniom ocen śródrocznych na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych.
5. Zapewnienie oceniania zachowania uczniów zgodnie z postanowieniami statutu.

Uwagi NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, kwietnia 2023 r.

Kontroler
Karol Pokora
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis